

Werkwoordspelling 1

Antwoorden

COLOFON

Auteurs

Frank Pollet

Conceptontwerp

omslag:

Metamorfose ontwerpers BNO, Deventer

binnenwerk:

Aigu Ontwerpstudio, Dronten

Ontwerp

omslag:

Lasso CS, Eindhoven

Illustraties

Liza-Beth Valkema

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt leermiddelen voor Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie en Hoger Onderwijs

Meer informatie over ThiemeMeulenhoff en een overzicht van onze leermiddelen:

www.thiememeulenhoff.nl of via onze klantenservice (088) 800 20 17

ISBN 978 90 262 3193 3

Eerste druk, vijfde oplage, 2012

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort, 2010

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 Auteurswet j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl., dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is voorzien van het FSC®-keurmerk. Dit betekent dat de bosbouw voor het gebruikte papier op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

In de Stenvertbloks Werkwoordspelling [LACHBLOK] wordt het vervoegen van werkwoorden op een humoristische, dus voor de leerling aantrekkelijke, wijze aangeboden. Gekozen is voor de vorm van moppen, raadseltjes en doordenkertjes.

De Stenvertbloks Werkwoordspelling bestaan uit deel 1 en 2 en zijn bestemd voor kinderen in groep 7 en 8.

De taken/oefeningen bij de drie ‘tijden’ tegenwoordige tijd, de verleden tijd en het voltooid deelwoord worden afzonderlijk ingeleid met een stukje theorie, waarin wordt beschreven waar de leerlingen op moeten letten bij de vervoeging van de werkwoorden.

Tot slot volgen gemengde oefeningen waarbij de drie ‘tijden’ door elkaar worden aangeboden.

In deel 2, waarvan de oefenstof iets moeilijker is dan de stof in deel 1, wordt ook ingegaan op het bijvoeglijke gebruik van het voltooid deelwoord (de gepoetste auto).

Het is mogelijk om de vorderingen van de leerlingen bij te houden. Het overzicht ‘groeps-registratie’ dat na deze toelichting is opgenomen, geeft daartoe de mogelijkheid. U kunt daarop de vorderingen van de kinderen aangeven.

Daarnaast staat als laatste pagina van het boek ‘Hoe ver ben ik al?’. De leerling kan daar zelf op aangeven welke taken hij heeft gemaakt of u kunt daarop aantekenen welke taak het kind moet maken.

De taken in deze bloks kunnen in principe geheel zelfstandig, zonder extra begeleiding van de leerkracht, door de kinderen worden gemaakt én nagekeken.

Groepsregistratie —●

	Les	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														

Groepsregistratie —

	Les	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Aantekeningen _____ ●

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

Antwoorden

Tegenwoordige tijd

Het juist schrijven van werkwoordsvormen is soms best lastig. Als je de tijd neemt om te onderzoeken welke regels van toepassing zijn, wordt het al een stuk eenvoudiger. De oefeningen in dit boekje bestaan uit grapjes, raadsels en versjes, waarbij jij de juiste werkwoordsvorm moet proberen in te vullen.

Om te weten welke regels je moet toepassen bij het juist schrijven van een werkwoord, moet je eerst weten in welke vorm het werkwoord staat. Als het werkwoord persoonsvorm is in de zin, kun je de regels voor de TEGENWOORDIGE of VERLEDEN TIJD toepassen.

persoonsvorm

Hoe vind je in een zin de **persoonsvorm**?

Dat doe je zo: maak van de zin een vraagzin.

Het eerste werkwoord in de vraagzin is dan de persoonsvorm (pv).

Voorbeeldzin: *Jaap hoort zijn zusje in de kamer spelen.*

We maken er een vraagzin van: *Hoort Jaap zijn zusje in de kamer spelen?*

In de voorbeeldzin staan twee werkwoordsvormen.

Uit de vraagzin wordt duidelijk, dat *hoort* pv is en *spelen* niet.

onderwerp

Het **onderwerp** bij de persoonsvorm (wie of wat doet het?) bepaalt de vorm van het werkwoord.

In het volgende schema vind je de belangrijkste regels voor de tegenwoordige tijd.

ONDERWERP	PERSOONSVORM	TEGENWOORDIGE TIJD
ik	ik-vorm	ik hoor, ik vind
jij of je achter de pv	ik-vorm	hoor jij , vind je
jij of je voor de pv	ik-vorm + t	jij hoort, je vindt
hij , zij , u , het , men , Jaap , de vrouw	ik-vorm + t	hij hoort, zij vindt, men neemt, Jaap werkt, de vrouw wacht (hier is één t genoeg)
wij , jullie , zij , ze , de mensen , alle vogels	hele werkwoord (infinitief)	wij horen, jullie vinden, zij/ze zeggen, de mensen werken, alle vogels fluiten

1 Snelle Jo (*razen*) **raast** over de snelweg. Hij (*glimlachen*) **glimlacht** wanneer hij de snelheidsmeter (*bekijken*) **bekijkt** 'Honderdveertig, honderdvijftig', (*zeggen*) **zegt** hij tevreden. Maar de auto (*kunnen*) **kan** nog sneller. 'Honderd zestig, honderd zeventig', (*roepen*) **roept** hij enthousiast. 'Wat een goede auto (*hebben*) **heb** ik, zeg!'

Even later (*horen*) **hoort** hij echter een sirene.

Het (*duren*) **duurt** niet lang of Snelle Jo (*staan*) **staat** aan de kant van de weg.

'En', (*grommen*) **gromt** de dikke agent, 'meneer (*vinden*) **vindt** het niet nodig de verkeersregels te respecteren?'

Snelle Jo (*kuchen*) **kucht** nerveus. 'Ik (*zullen*)

..... **zal** een bon voor u uit moeten schrijven. U (*rijden*)

..... **rijdt** honderd zeventig kilometer per uur waar u

nauwelijks honderd twintig (*mogen*) **mag**

rijden.' 'Dat (*kunnen*) **kan** niet', (*zeggen*)

..... **zegt** Snelle Jo. 'Ik (*kunnen*) **kan**

onmogelijk honderd zeventig kilometer per uur gereden

hebben, want ik (*bezitten*) **bezit** die wagen

pas een half uur!'

2 Fred en Willem (*wandelen*)

..... **wandelen** in de bergen. 'Mooi, hé!', (*roepen*) **roept** Willem enthousiast uit.

'Ik (*vinden*) **vind** dit echt het mooiste wat er (*bestaan*)

..... **bestaat** ! (*Vinden*)

..... **Vind** jij dat ook niet?'

Hij (*kijken*) **kijkt** naar links.

Daar (*zien*) **ziet** hij net hoe Fred opeens het ravijn in (*glijden*)

..... **glijdt**

Willem (*schrikken*) **schrikt**

In twee à drie passen (*staan*)

..... **staat** hij bij de rand.

'(*Hebben*) **Heb** je je pijn

gedaan?', (*gillen*) **gilt**

Willem.

'Even geduld, Willem!', (*roepen*)

..... **roept** Fred. 'Ik (*zijn*)

..... **ben** nog niet beneden!'

3 De president van een ver land (zijn) **is** op bezoek in Londen.

De man (uitkijken) **kijkt** zijn ogen **uit**

Vooraf het verkeer (interesseren) **interesseert** hem.

'Hier (rijden) **rijdt** iedereen links!', (opmerken) **merkt** hij terecht **op**

'Ja, dat (doen) **doen** we al jaren', (antwoorden) **antwoordt** een Engelsman die een prachtig jasje (dragen) **draagt**

'Wij (rijden) **rijden** rechts!', (mompelen) **mompelt** de president voor zich uit.

'Dat (zijn) **is** zo', (beamen) **beaamt** de Engelsman.

'Hm, dat (vinden) **vind** ik heel interessant', (prevelen) **prevelt** de president.

'(Zouden) **Zouden** we dat systeem niet bij ons invoeren?',

(vragen) **vraagt** de secretaris van de president.

'Ja, ja', (antwoorden) **antwoordt** de president,

'ik (delen) **deel** je mening,

maar ik (voorstellen) **stel voor** dat we (beginnen) **beginnen** met een proefperiode.

We (zullen) **zullen** het systeem eerst op de vrachtwagens toepassen.

En als dat goed (lopen) **loopt**,

dan (toepassen) **passen** we het systeem ook **toe** op de personenauto's.'

- 1 Gert-Jan (*willen*) **wil** nieuwe schoenen kopen.
 Zijn oude schoenen (*zijn*) **zijn** helemaal versleten.
 Als het regent, (*worden*) **worden** Gert-Jans voeten kletsnat.
 'Ik (*gaan*) **ga** vandaag naar de schoenenwinkel', (*besluiten*) **besluit** hij.
 Diezelfde namiddag (*binnengaan*) **gaat** Gert-Jan **binnen** bij 'Schoenen Alle Maten'.
 Hij (*passen*) **past** er wel zeven paar schoenen.
 'Ik (*nemen*) **neem** die bruine', (*beslissen*) **beslist** hij uiteindelijk.
 'Dat (*vinden*) **vind** ik een goede keuze', (*zeggen*) **zegt** de verkoper
 (die dat vast ook (*zeggen*) **zegt** als je andere schoenen (*kopen*) **koopt** !).
 Terwijl de verkoper Gert-Jans nieuwe schoenen in de doos (*stoppen*) **stopt** ,
 (*waarschuwen*) **waarschuwt** hij: 'De eerste week (*zullen*) **zullen** ze wel wat knellen, meneer.'
 '(*Zijn*) **Is** dat zo?', (*vragen*) **vraagt** Gert-Jan.
 De verkoper (*knikken*) **knikt**
 'Dat (*zijn*) **is** geen probleem', (*zeggen*) **zegt** Gert-Jan,
 'dan (*komen*) **kom** ik ze volgende week wel ophalen!'

2 Teun (*komen*) **komt** op school
met zijn hoofd helemaal in het verband.
Zijn juf (*schrikken*) **schrikt** ervan.
'Maar Teun, je (*zien*) **ziet** er niet uit!
Wat (*zijn*) **is** er gebeurd?'
Teun (*ophalen*) **haalt** de schouders **op**
'Niets speciaals', (*zeggen*) **zegt** hij.
'Ik (*zijn*) **ben** gewoon gestoken door een wesp.'
'Maar dan (*hoeven*) **hoef** je toch helemaal niet
zo'n groot verband om je hoofd?!',
(*uitroepen*) **roept** de juf **uit**
'Toch wel, juf', (*antwoorden*) **antwoordt** Teun,
'want mijn vader (*hebben*) **heeft** die wesp
namelijk geslagen met een spade!'

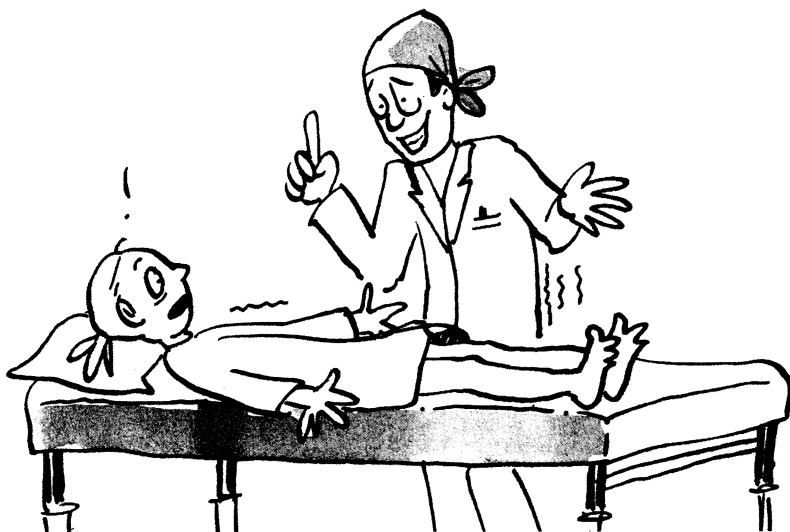

3 Rachid (*thuiskomen*)
..... **komt thuis** na schooltijd.
Hij (*gaan*) **gaat** zitten en
(*beginnen*) **begint** meteen
oorverdovend te lachen.
Vader (*bekijken*) **bekijkt** zijn
zoontje en (*vragen*) **vraagt**
waarom Rachid zo hard (*lachen*)
..... **lacht**
'Hahaha', (*gieren*) **giert** de
jongen, 'ik (*moeten*) **moet**
driehonderd maal schrijven: Ik (*zijn*)
..... **ben** een rund!'
'En dat (*vinden*) **vind** jij
grappig?', (*roepen*) **roept**
Rachids vader boos.
'Ja natuurlijk', (*brullen*) **brult**
de jongen, 'want u (*moeten*)
..... **moet** dat dan ondertekenen!'

1 (Kunnen)Kun..... je deze raadsels oplossen?

- 1 Hoe (herkennen)herken..... je een Belg als hij in de file (rijden)rijdt..... ?
Je (herkennen)herkent..... hem heel makkelijk aan zijn nummerplaat!
- 2 Het (zijn)is..... groen, bovendien (opvallen)valt op..... dat het heel klein (zijn)is..... , én dat het een gewei (hebben)heeft..... . Rara,
wat (denken)denk..... je dat het (zijn)is..... ?
Het (zijn)is..... heel duidelijk een dophertje!
- 3 Wat (zijn)is..... heel groen en (paardrijden)rijdt..... bovendienpaard..... ?
Je (hebben)hebt..... de juiste oplossing als op je blad (staan)staat..... : een spruiter.
- 4 Er (zitten)zitten..... veertig vrouwen onder één kleine paraplu,
en toch (worden)worden..... ze niet nat. Hoe (kunnen)kan..... dat?
Dat (zijn)is..... eenvoudig hoor, wanneer je goed (nadenken)nadenkt..... ,
dan (weten)weet..... je: het (regenen)regent..... niet!
- 5 Wat (zijn)is..... volgens jou het verschil tussen een koning en een boer?
Een koning (kunnen)kan..... wel een boer laten,
maar een boer (kunnen)kan..... onmogelijk een koning laten.
- 6 Waarom (opmerken)merk..... je geen caravans in de woestijnop..... ?
Dat er geen caravans in de woestijn (staan)staan..... ,
(hebben)heeft..... er natuurlijk alles mee te maken
dat kamelen geen trekhaak (hebben)hebben..... .

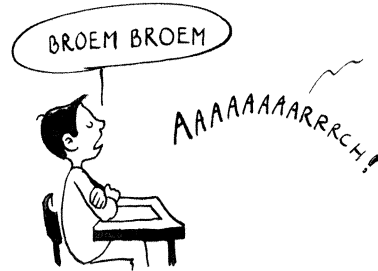
2 In ziekenhuis 'Patiëntenluxe' (*liggen*)**ligt**.....
Doreen op de operatietafel. Ze (*voelen*)**voelt**..... zich
ontzettend zenuwachtig.
'Dokter, ik (*zijn*)**ben**..... helemaal gespannen voor de
ingreep', (*fluisteren*)**fluistert**..... Doreen wanneer de dokter
de operatiekamer (*binnenkomen*)**binnenkomt**.....
'En wat (*moeten*)**moet**..... ik dan zeggen?!', (*prevelen*)
.....**prevelt**..... de dokter. 'Het (*zijn*)**is**..... vandaag
mijn allereerste operatie!'

3 In een supermarkt (*zijn*)**is**..... het steeds een drukte
van je welste. Tjitske (*houden*)**houdt**..... niet van boodschappen
doen. En ze (*vinden*)**vindt**..... het
nog veel minder fijn om in de rij aan de
kassa aan te schuiven.
Bij de kassa gekomen, (*gaan*)**gaat**..... Tjitske gelijk vooraan
staan.
De caissière (*opmerken*)**merkt**.....
het meteen**op**..... en
(*berispen*)**berispt**..... het meisje:
'Jij daar, jij (*moeten*)**moet**.....
achteraan!'
Tjitske (*zuchten*)**zucht**..... diep
en (*zeggen*)**zeft**..... :
'Achteraan? Dat (*lukken*)**luft**..... me nooit, mevrouw,
want daar (*staan*)**staan**..... al
mensen!'

1 Wouter (zijn) **is** huisarts. Er (komen) **komen** vaak mensen bij hem met vreemde klachten. Vandaag (binnenstappen) **stapt** een man Wouters praktijk **binnen** , (gaan) **gaat** zitten en (klagen) **klaagt** : ‘Dokter, ik (hebben) **heb** een probleem, (kunnen) **kunt** u me helpen?’ Wouter (bekijken) **bekijkt** de man aandachtig en (antwoorden) **antwoordt** : ‘Ik (zullen) **zal** het proberen. (Vertellen) **Vertelt** u me eerst wat er aan (schelen) **scheelt**’ De man (steken) **steekt** van wal: ‘Dokter, elke keer als ik een kop koffie (drinken) **drink** , (krijgen) **krijg** ik ontzettende pijn aan mijn rechteroog.’ Wouter (bestuderen) **bestudeert** het oog van de man. Het (zien) **ziet** er heel rood en opgezwollen uit. ‘Ik (zullen) **zal** een pijnstillers voorschrijven’, (zeggen) **zegt** Wouter. Een week later (staan) **staat** de patiënt er weer en (melden) **meldt** : ‘Dokter, ik (merken) **merk** helemaal geen beterschap. Als ik koffie (drinken) **drink** , (doen) **doet** mijn oog nog steeds zeer.’ Weer (onderzoeken) **onderzoekt** Wouter het oog en weer (voorschrijven) **schrijft** hij zijn patiënt pijnstillers **voor** ‘Deze pillen (zijn) **zijn** zwaarder, dat (moeten) **moet** en (zullen) **zal** dus helpen’, (beloven) **belooft** Wouter. Maar een week later (komen) **komt** dezelfde patiënt weer op bezoek met dezelfde klacht. ‘Ik (voorstellen) **stel voor** dat u hier een kopje koffie (drinken) **drinkt** ’, (proberen) **probeert** Wouter, ‘dan (kunnen) **kan** ik zien wat er (gebeuren) **gebeurt**’ De man (hebben) **heeft** net een slokje genomen of Wouter (roepen) **roept** al: ‘Oké, ik (weten) **weet** wat er aan (schelen) **scheelt** U (moeten) **moet** wel het lepeltje uit de koffie halen voordat u verder (drinken) **drinkt**’

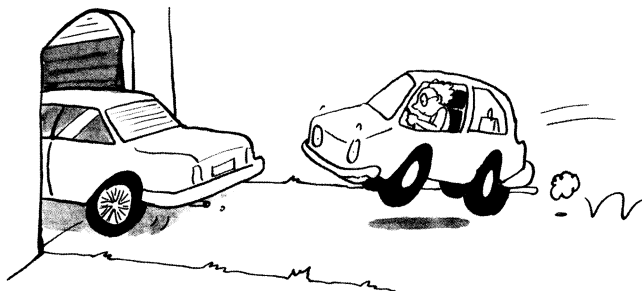
- 2** Gerrit (*zitten*) **zit** in de klas en (*doen*) **doet** de hele tijd: 'Broem, broem!'
- Juf Ankes geduld (*raken*) **raakt** op een bepaald moment helemaal op. Ze (*ergeren*) **ergert** zich aan Gerrits geluiden en (*roepen*) **roept** : 'Gerrit, als je nog éénmaal *broem broem* (*zeggen*) **zegt** , dan (*gaan*) **ga** je maar op de gang staan.'
- Het (*duren*) **duurt** niet lang of Gerrit (*brommen*) **bromt** weer: 'Broem, broem!'
- Juf Anke (*bekijken*) **bekijkt** de jongen ernstig en (*gebieden*) **gebiedt** hem op de gang te gaan staan.
- 'Dat (*gaan*) **gaat** niet, juf', (*fluisteren*) **fluistert** Gerrit ernstig.
- 'Hoezo?', (*vragen*) **vraagt** juf Anke.
- Gerrit (*aankijken*) **kijkt** zijn juf ernstig **aan** en (*zeggen*) **zegt** :
- 'Mijn benzine (*zijn*) **is** op...'

- 3** Pierre (*komen*) **komt** bij dokter Wouter en (*zeggen*) **zegt** : 'Dokter, mijn neus (*zijn*) **is** verstopt en dat (*vinden*) **vind** ik een probleem.'
- Dokter Wouter (*bestuderen*) **bestudeert** zijn patiënt met een ernstig gezicht en (*zeggen*) **zegt** : 'Pierre, als je neus verstopt (*zijn*) **is** , dan (*helpen*) **helpt** maar één ding: dan (*moeten*) **moet** je hem zoeken!'

Een slakkengangetje

1 's Winters (gebeuren)gebeurt..... het weleens dat het (misten)mist..... .
 Dan (rijden)rijden..... de meeste auto's langzaam
 en (zijn)zijn..... de meeste chauffeurs erg voorzichtig.
 Wilma (rijden)rijdt..... niet zo graag met de auto.
 Wanneer het mistig (zijn)is..... , (vinden)vindt..... ze het een groot probleem om te rijden.
 Maar ze (moeten)moet..... naar haar werk, dus (rijden)rijdt..... ze met een slakkengangetje
 de weg op. Voorzichtig (volgen)volgt..... ze de rode lichten van haar voorganger.
 Een hele tijd (gaan)gaat..... het goed, maar dan plots (remmen)remt..... die chauffeur.
 Ook Wilma (maken)maakt..... een noodstop.
 Ze (schrikken)schrikt..... hevig, (springen)springt..... uit haar auto
 en (lopen)loopt..... naar de stilstaande auto voor haar.
 'Hé', (roepen)roept..... ze, 'hoe (halen)haalt.....
 u het in uw hoofd om zo plotseling te remmen!?'
 De bestuurder van de andere wagen (uitstappen)stapt uit..... ,
 (bekijken)bekijkt..... Wilma van top tot teen en (antwoorden)antwoordt..... kalm:
 'Mevrouw, het (verbazen)verbaast..... mij dat u dit (zeggen)zegt..... , hoor.
 Misschien (hebben)hebt..... u nog niet door dat u in mijn garage (staan)staat..... !'

2 Ronny en Johnny, twee vrachtwagenchauffeurs, (*hebben*) **hebben** een lange rit achter de rug. Vlakbij een grensovergang met een streng land (*houden*) **houden** ze een tussenstop. ‘Verdorie, verdorie’, (*mopperen*) **moppert** Johnny, ‘ik (*hebben*) **heb** mijn paspoort vergeten.’ Ronny (*voelen*) **voelt** in zijn binnenzak. Hij (*controleren*) **controleert** de achterzakken van zijn jeans. Hij (*grabbelen*) **grabbelt** in het zakje van zijn hemd, maar ook hij (*vinden*) **vindt** geen paspoort. ‘Dat (*worden*) **wordt** ellende aan de grens’, (*mompelen*) **mompelt** Johnny, ‘maar ik (*rijden*) **rijd** gewoon verder, ik (*merken*) **merk** het wel of ze me (*zullen*) **zullen** laten stoppen...’ Maar de douanier (*tegenhouden*) **houdt** Ronny **tegen** en (*vragen*) **vraagt** hem naar zijn paspoort. ‘Sorry, dat (*liggen*) **ligt** vast nog thuis’, (*zeggen*) **zegt** de grof gebouwde trucker. ‘Wat (*bevinden*) **bevindt** er zich in uw vrachtwagen?’, (*informer*) **informeert** de douanier. ‘Ik (*vervoeren*) **vervoer** spruitjes’, (*antwoorden*) **antwoordt** Ronny. ‘Hm’, (*grommen*) **gromt** de douanier, ‘ik (*weten*) **weet** wat. Als u tien spruiten in uw mond (*stoppen*) **stopt** , dan (*mogen*) **mag** u doorrijden.’ Ronny (*duwen*) **duwt** met alle macht tien spruiten in zijn grote mond. Het (*lukken*) **lukt** Dan (*beginnen*) **begint** hij bulderend te lachen. De douanier (*bekijken*) **bekijkt** de trucker met grote ogen. ‘Waarom (*lachen*) **lacht** u nu?’, (*vragen*) **vraagt** de douanier. ‘Ik (*vinden*) **vind** deze situatie heel grappig’, (*schuddebuiken*) **schuddebuikt** Ronny, ‘want ook de man in de truck achter mij (*hebben*) **heeft** zijn paspoort vergeten. Die (*vervoeren*) **vervoert** echter een lading bloemkolen!’

1 Op een bord (*liggen*)

.....**liggen**..... twee aardappelen,

een grote en een kleine.

Plotseling (*beginnen*)**begint**.....

de kleine te huilen.

‘Hé’, (*vragen*)**vraagt**..... de grote

aardappel, ‘wat (*zijn*)**is**.....

er aan de hand?’

‘Ik (*missen*)**mis**..... mijn

moeder.’

‘Dat (*vinden*)**vind**..... ik heel erg

voor je’, (*troosten*)**troost**..... de

grote aardappel zijn vriend, ‘maar we

(*liggen*)**liggen**..... toch op een

mooi bord.’

‘Dat (*zullen*)**zal**..... me een

worst wezen’, (*wenen*)**weent**.....

het kleintje, ‘want mijn moeder (*zijn*)

.....**is**..... er erg aan toe.’

‘Wat (*zijn*)**is**..... er dan mis

met je moeder?’

‘Zij (*zitten*)**zit**..... in de puree!’

2 Doe het zelf

De jongen Felix (*knutselen*)**knutselt**..... graag

met een hamer en een zaag.

Evelien (*houden*)**houdt**..... van haar hondje, Plankje.

Als het (*blaffen*)**blaft**....., dan (*willen*)**wil**.....

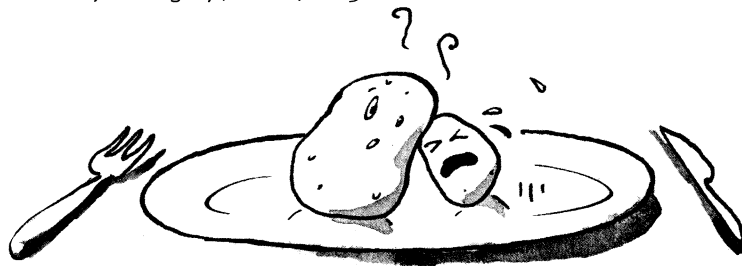
dat zeggen: ‘Dank je!’

Maar vandaag (*zijn*)**is**..... Felix, zonder het aan

Evelien te vragen,

begonnen met een Plankje door te zagen.

uit ‘ik vind je hiëroglief’, abimo, 2003

3 Een huis aan de Waterstraat (*staan*) **staat** in brand. Een buurman van mevrouw Molenaar (*opbellen*) **belt** de brandweer **op** Even later (*rijden*) **rijdt** een brandweerwagen met loeiende sirene de straat in. ‘(Wonen) **Woont** daar iemand?’, (*vragen*) **vraagt** een brandweerman bezorgd. ‘Jazeker’, (*antwoorden*) **antwoordt** de buurman, ‘mevrouw Molenaar! Wellicht (*slapen*) **slaapt** ze nog!’ ‘(Uittrekken) **Trek** de ladder **uit** !’, (*schreeuwen*) **schreeuwt** de brandweerman. ‘Er (*bevinden*) **bevindt** zich wellicht nog iemand in de slaapkamer.’ De brandweerman (*kruipen*) **kruipt** de ladder op, (*inslaan*) **slaat** het raam van mevrouw Molenaar **in** en (*gaan*) **gaat** naar haar op zoek. Al snel (*vinden*) **vindt** hij haar. Hij (*lopen*) **loopt** met haar naar de ladder en (*zeggen*) **zegt** : ‘U (*zullen*) **zult** even op de tanden moeten bijten, dame, maar dan (*zijn*) **bent** u zo weer in veiligheid.’ ‘(Moeten) **Moet** ik op mijn tanden bijten?’, (*gillen*) **gilt** mevrouw Molenaar. De brandweerman (*knikken*) **knikt** ‘Dan (*hebben*) **heb** ik een probleem, dan (*moeten*)

..... **moeten** we terug!’, (*roepen*) **roept** ze. ‘Waarom?’, (*vragen*) **vraagt** de brandweerman verwonderd. ‘Mijn gebit (*liggen*) **ligt** nog op mijn nachtkastje!’

4 Twee slangen (*kruipen*) **kruipen** door de woestijn. De zon (*branden*) **brandt** boven hun koppen. Plotseling (*houden*) **houdt** de ene slang halt en (*vragen*) **vraagt** aan de andere: ‘Frans, (*zijn*) **zijn** wij giftig?’ ‘Waarom (*vragen*) **vraag** je dat, Sylvia?’, (*willen*) **wil** de andere slang weten. ‘Wel, eh... ik (*hebben*) **heb** net op mijn tong gebeten...’

Verleden tijd

Bij de voorgaande oefeningen moest je de tegenwoordige tijd invullen.

Als tweede onderdeel gaan we nu de spelling van de verleden tijd onder de loep nemen. We maken onderscheid tussen zwakke en sterke werkwoorden. Zwakke werkwoorden veranderen in de verleden tijd niet van klank. Sterke werkwoorden doen dat wel. Dat zie je in de volgende voorbeelden.

zwakke werkwoorden: *leren - leerde - geleerd* *maken - maakte - gemaakt*

sterke werkwoorden : *lopen - liep - gelopen* *vinden - vond - gevonden*

sterke werkwoorden

Voor sterke werkwoorden is het niet eenvoudig regels aan te geven. Meestal ken je de verleden tijd-vorm al. Als dat niet zo is, kun je de verleden tijd in een woordenboek opzoeken bij het hele werkwoord (infinitief / woordenboekvorm).

zwakke werkwoorden

Voor zwakke werkwoorden gelden wel duidelijke regels. Bij de verleden tijd is het belangrijk om te bepalen of het onderwerp bij de persoonsvorm enkelvoud is of meervoud. Dat maakt het volgende schema duidelijk.

ONDERWERP	PERSOONSVORM	VERLEDEN TIJD
ENKELVOUD : ik, jij, je, hij, zij, u, het, men, Jaap, de vrouw	ik-vorm + de OF ik-vorm + te	ik hoorde, hij antwoordde, u bedoelde jij werkte, hij viste, de vrouw wachtte
MEERVOUD : wij, jullie, zij, ze, de mensen, vier apen	ik-vorm + den OF ik-vorm + ten	wij hoorden, zij antwoordden, jullie werkten, vier apen lachten

Dus in het enkelvoud **de** of **te** achter de ik-vorm, in het meervoud **den** of **ten**.

Vaak hoor je duidelijk of er **de(n)** of **te(n)** achter de ik-vorm komt.

Bij twijfel over **d** of **t** kun je de medeklinkers van *'t ex-kof s chip* gebruiken.

Je moet daarbij uitgaan van het hele werkwoord (infinitief) zonder en.

In de volgende zwakke werkwoorden gaat het om de onderstreepte letter:

horen, maken, lachen, bedoelen, leven, faxen, racen.

Staat die medeklinker in *'t ex-kof s chip*, dan heeft de verleden tijd **-te(n)** achter de ik-vorm:

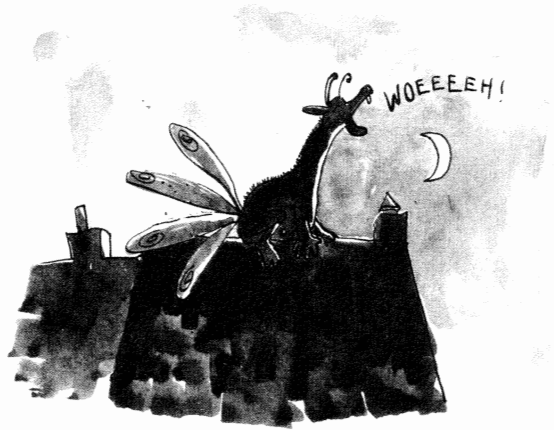
ik maakte, wij lachten, wij faxten, hij racete (s-klank!).

Is dat niet het geval, dan heeft de verleden tijd **-de(n)** achter de ik-vorm:

ik hoorde, jullie bedoelden, jij leefde (niet de f van leef telt, maar de v van leven).

1 Drie dames (*gaan*)gingen..... vorige week naar een bal.
 Natuurlijk (*vinden*)vonden..... ze dat ze piekfijn uitgedost (*moeten*)moesten..... zijn.
 De eerste (*zeggen*)zei..... : 'Mijn echtgenoot heeft zwart haar, ik ga dus in het zwart.'
 De tweede (*vertellen*)vertelde..... : 'Mijn man is grijs, ik zal dus maar grijze kleding aantrekken.'
 De derde (*kijken*)keek..... beteuterd.
 'Wat is er?', (*vragen*)vroegen..... de twee anderen bezorgd.
 'Mijn man is al jaren kaal...'

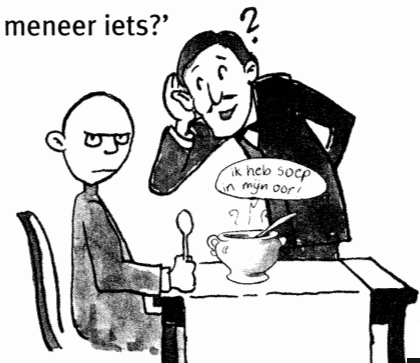
2 'Vannacht (*kunnen*)kon..... ik niet slapen omdat er
 een straffel op ons dak (*zitten*)zat..... ', (*zeggen*)
zei..... Frits tegen Lena. 'Die straffel (*maken*)
maakte..... vreselijk veel lawaai. Ik (*worden*)
werd..... er echt gek van.'
 Lena (*aankijken*)keek..... haar vriendje verwonderd
aan..... . Ze (*weten*)wist..... niet wat een
 straffel (*zijn*)was..... . Ze (*besluiten*)besloot.....
 het Frits te vragen.
 Maar die (*antwoorden*)antwoordde..... : 'Lena, hoe kan ik dat
 nou weten? Je (*denken*)dacht..... toch zeker niet dat ik
 midden in de nacht op het dak (*klimmen*)klom..... om
 te kijken hoe een straffel er uitziet?'

3 Hans (huilen) **hulde**
omdat zijn hondje overleden (zijn)
..... **was** Hij (snikken)
..... **snikte** en
(snuiten) **snoot** hele
zakdoeken vol.
Zijn moeder (vragen) **vroeg** :
'Hans, toen je opa (sterven)
..... **stierf** ,
heb je niet zo gehuild. Waarom...'
Hans (onderbreken) **onderbrak**
haar en (gillen) **gilde** : 'Nou,
ik (hebben) **had** opa niet van
mijn zakgeld gekocht!'

4 Ferdinand (zitten) **zat** in een restaurant en
(bestellen) **bestelde** een kop soep. De ober (noteren)
..... **noteerde** het in zijn boekje, (vragen) **vroeg** of
Ferdinand nog iets (wensen) **wenste** te drinken, en
(haasten) **haastte** zich de keuken in.
Even later (zijn) **was** de ober er weer.
Hij (zetten) **zette** de soep op de tafel
en (wensen) **wenste** Ferdinand smakelijk eten.
Toen die de eerste schep (nemen) **nam** ,
(roepen) **riep** hij er meteen de ober bij.
De ober (komen) **kwam** bij Ferdinand aan het tafeltje
staan en (vragen) **vroeg** : 'Is er iets, meneer?'
'Ja', (antwoorden) **antwoordde** Ferdinand kribbig,
'volgens mij drijft er een gehoorapparaat in mijn soep.'
De ober (houden) **hield** zijn hoofd iets dicht tegen
Ferdinands mond en (vragen) **vroeg** :
'(Zeggen) **Zei** meneer iets?' ?

1 Wat (denken)dacht..... je van enkele raadsels?

1 Wat (zeggen)zei..... de smurf toen hij zijn hoofd (stoten)stootte..... ?

Hij (roepen)riep..... : 'Oh nee, weer een blauwe plek!'

2 Ria (kennen)kende..... een raadsel. Ze (vragen)vroeg..... : 'Wat is blauw en slingert tussen de bomen door?' Haar moeder (nadenken)dacht na..... en (reageren)reageerde..... : 'Geen idee.'

Ria (lachen)lachte..... en (zeggen)zei..... : 'Tarzan in de winter!'

3 Ook Ben (thuiskomen)kwam..... van schoolthuis..... met een raadsel. Hij (stellen)stelde..... aan zijn vader de vraag: 'Paps, hoe noem je een hond zonder poten?' Zijn vader (nadenken)dacht..... diepna..... en (antwoorden)antwoordde..... : 'Het maakt niet uit hoe je hem noemt, als je hem roept, komt hij toch niet.'

4 Laura, een heel Nederlands meisje, (zijn)was..... gespecialiseerd in Belgenmoppen. Als iemand zo'n mop (vertellen)vertelde....., (opschrijven)schreef..... zij die altijdop..... in een klein schriftje. Vorige week (melden)meldde..... ze dat ze al honderd van die moppen (bezitten)bezat..... .

Ik (vragen)vroeg..... haar om er eentje te vertellen. Ze (lachen)lachte..... en (stellen)stelde..... me de vraag: 'Waarom loopt 's maandags in België iedereen naast de fiets?' Ik (nadenken)dacht..... diepna....., maar (blijven)bleef..... het antwoord schuldig. Laura (schieten)schoot..... in de lach en (gieren)gierde..... :

'In België loopt 's maandags iedereen naast de fiets omdat het weekend erop zit!'

Leuk hoor

2 Charlotte, een meisje van zes,
(zeggen)zei..... op een dag
tegen haar tante Ursula: 'Vroeger (*hopen*)
.....hoopte..... ik dat ik ooit een
tweeling (*krijgen*)kreeg.....
Maar nu niet meer.' Tante Ursula (*lachen*)
.....lachte..... en (*informer*)
.....informeerde..... waarom Charlotte geen
tweeling meer (*willen*)wilde.....
'Dat maakt toch een vreselijk kabaal',
(*zuchten*)zuchtte..... het meisje.
'Als er één huult, begint de andere vast
ook.' En gehuil van twee baby's
tegelijkertijd, dat (*vinden*)
.....vond..... Charlotte wat veel.
Tante Ursula (*fronsen*)fronste.....
de wenkbrauwen en (*grappen*)
.....grapte..... : 'Dat valt wel mee hoor
meisje: meestal huult er eentje zo hard
dat de andere niet meer
te horen is!'

3 Restaurant 'De Vleespotten' (*zijn*)was..... failliet
gegaan. Mensen die er ooit (*hebben*)hadden..... gegeten,
(*vertellen*)vertelden..... de vreselijkste verhalen.
Zo (*vertellen*)vertelde..... Gerrit een verhaal waarvan hij me
verzekerde dat het zeker waar (*zijn*)was.....
Op een dag (*zitten*)zat..... hij in 'De Vleespotten'
en (*bestellen*)bestelde..... soep. De ober (*opnemen*)
.....nam..... de bestellingop..... en (*bren*)
.....bracht..... hem ogenblikkelijk het gevraagde.
Gerrit (*merken*)merkte..... echter dat er een
vlieg in zijn soep (*drijven*)dreef.....
Hij (*worden*)werd..... boos en (*halen*)haalde.....
de ober erbij. Die (*knikken*)knikte....., (*glimlachen*)
.....glimlachte..... en (*geruststellen*)stelde..... Gerrit
.....gerust..... met de woorden: 'Dat kleine vliegje in
uw soep, ach meneer, de spin op uw lepel zal het wel opeten.'

- 1 Kleine Boudewijn (*zijn*) **was** jarig en (*mogen*) **mocht** zijn vriendjes uitnodigen voor een feestje.
 'Allemaal?', (*vragen*) **vroeg** Boudewijn.
 'Allemaal!', (*antwoorden*) **antwoordde** zijn moeder.
 De dag voor het feestje (*zetten*) **zette** zijn moeder heel veel flessen cola in de koelkast. Boudewijn (*staan*) **stond** haar een tijdlang gade te slaan. Toen (*nemen*) **nam** hij een lege fles en (*stoppen*) **stopte** die tussen de volle flessen in de koelkast.
 'Hé, Boudewijn, waarom zet je een lege fles in de koelkast?', (*informer*) **informeerde** zijn moeder verwonderd.
 Boudewijn (*aankijken*) **keek** haar ernstig **aan** en (*reageren*) **reageerde** :
 'Dat is voor de kinderen die geen dorst hebben.'

- 2 Vorig jaar (*willen*) **wilde** Lévi weten waar Jaap zijn vakantie (*doorbrengen*) **doorbracht**
 'Och', (*zeggen*) **zei** Jaap, 'we gaan naar Komst.'
 'O', (*vragen*) **vroeg** Lévi, 'Komst. Waar ligt dat precies?'
 Jaap (*ophalen*) **haalde** zijn schouders **op**
 'Ik denk dat het een eiland is', (*gokken*) **gokte** hij, 'maar het is er wél mooi weer.'
 'Is dat zo?', (*informer*) **informeerde** Lévi.
 'Ik denk het wel', (*antwoorden*) **antwoordde** Jaap, 'want op de radio zeggen ze steeds: *er is mooi weer op Komst.*'

- 3** Mohammed (*stellen*) **stelde** me gisteren de vraag:
 ‘Walter, mijn buurman, (*hebben*) **had** laatst een hoefijzer
 aan de muur gespijkerd, maar toen
 (*omvallen*) **viel** zijn
 muur **om**
 Hoe komt dat, denk je?’
 Ik (*weten*) **wist** het niet.
 Hoe ik ook (*nadenken*) **nadacht** ,
 ik (*blijven*) **bleef** het
 antwoord schuldig. Mohammed
 (*lachen*) **lachte** :
 ‘Die muur (*neervallen*) **viel**
 natuurlijk **neer** , want Walter
 (*zijn*) **was** vergeten zijn
 paard er af te halen!’

- 4** Peter (*liggen*) **lag** in het ziekenhuis. De dokters
 (*onderzoeken*) **onderzochten** hem de hele dag. Bijna alles
 (*worden*) **werd** nagekeken, en Peter (*zijn*)
 was het aan het eind van de dag behoorlijk zat.
 Hij (*voelen*) **voelde** zich ook moe en (*hopen*)
 hoopte op positief nieuws.
 De volgende dag (*binnenkomen*) **kwam** de dokter
 binnen Hij (*gaan*) **ging** zitten en
 (*zuchten*) **zuchtte**
 ‘Slecht nieuws?’, (*informer*) **informeerde** Peter bang.
 ‘Nou’, (*fluisteren*) **fluisterde** de arts, ‘ik heb goed nieuws
 en ik heb slecht nieuws.’
 Peter (*bibberen*) **bibberde** van de schrik.
 ‘Vertel me eerst het slechte nieuws maar...’
 De dokter (*inademen*) **ademde** diep **in**
 en (*zeggen*) **zei** : ‘Sorry, Peter,
 maar je benen kunnen we niet meer redden.’
 Peter (*slikken*) **slikte** Hij (*voelen*) **voelde**
 tranen opwellen, maar (*houden*) **hield** zich
 moedig en (*vragen*) **vroeg** :
 ‘En wat is het goede nieuws, dokter?’
 ‘Ik ken iemand die je schoenen wil kopen...’

1 Wat (*denken*)**dacht**..... je van een versje? Wat (*zeggen*)**zei**..... je?
 Het (*worden*)**werd**..... tijd?! Juist!

Een pechdag

Het (*mislopen*)**liep**..... allemaal
mis..... vandaag,
 't (*beginnen*)**begon**..... al 's morgens vroeg:
 'k (*omstoten*)**stootte**..... aan 't ontbijt de
 theepot**om**.....
 terwijl niemand daar om (*vragen*)**vroeg**..... .
 Mijn moeder is een driftkop dus
 vandaar dat ze me (*slaan*)**sloeg**..... .
 En toen ik met Henk naar school toe (*rijden*)
reed..... ,
 (*komen*)**kwam**..... mijn stuur in dat van hem.
 Ik (*terechtkomen*)**kwam**..... onzacht op mijn
 neus**terecht**..... :
 mijn neus (*worden*)**werd**..... rood als jam.
 Omdat 's morgens moeders hand (*uitschieten*)
uitschoot..... ,
 (*zien*)**zag**..... ook mijn oor nog rood.

Toen (*komen*)**kwam**..... ik nog te laat op school
 en daarom (*krijgen*)**kreeg**..... ik straf.
 In de pauze (*lopen*)**liep**..... ik hard
 tegen Erik op, die me kwaad een
 muilpeer (*geven*)**gaf**..... .
 Waarom komt alles ineens vandaag?
 Dat vraag ik me nu af.
 Vanmiddag (*vallen*)**viel**..... ik
 met gymnastiek van boven uit het touw.
 Mijn neus ziet rood, mijn oor ziet rood
 en mijn schenen die zien blauw.
 Mijn oog ziet blauw, mijn lip ziet paars
 door Eriks watjekouw.
 Als dat vandaag zo verder gaat,
 verander ik van kleur.
 Als dat vandaag zo doorgaat,
 raak ik vast uit mijn humeur.

naar hans dorrestijn uit 'pieleman, pieleman', c.j. aarts, amsterdam, 1979

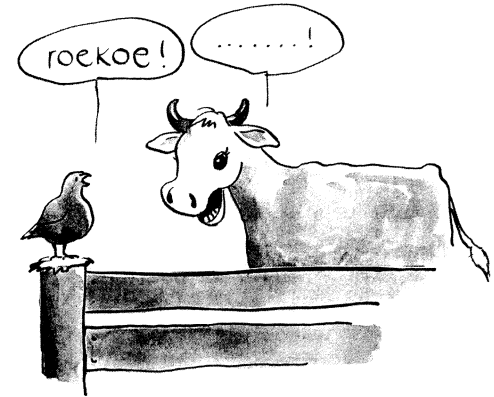
2 Benno (*krijgen*)**kreeg**..... vorig jaar les van juf Bianca. Benno (*vinden*)**vond**..... haar wel een leuke juf, maar hij (*houden*)**hield**..... niet van haar lessen over de werkwoorden.

Op een dag (*stellen*)**stelde**..... ze aan haar leerlingen de vraag: 'Ik ben mooi, is dat tegenwoordige tijd of verleden tijd?' Benno (*nadenken*)**dacht**..... even**na**..... en (*antwoorden*)**antwoordde** : 'Voltooid verleden tijd, juf.'

3 In diezelfde periode (*vertellen*)**vertelde**..... Benno in de klas dat zijn broer van een ladder van twintig meter hoog gevallen (*zijn*)**was**..... .

'Goh!', (*uitroepen*)**riep**..... juf Bianca**uit**..... . 'Jouw broer is vast zwaargewond?!'

'Nee hoor', (*lachen*)**lachte**..... Benno, 'hij (*hebben*)**had**..... nog maar een halve meter geklommen!'

4 Op een dag (*plaatsvinden*)**vond**..... een vreemd gesprek**plaats**..... tussen een duif en een koe.

De duif (*roepen*)**riep**..... : 'Roekoe!'

Weet je wat de koe (*antwoorden*)**antwoordde** ? 'Roeduif!'

1 Gisteren (rijden)reed..... Bas met de trein naar zijn werk. Hij (instappen)stapte in..... en (gaan)ging..... zitten. Bas (hebben)had..... al een heel tijdje door het raampje getuurd, toen hij een gorilla (opmerken)opmerkte..... . Bas (schrikken)schrok..... . Een gorilla in de trein, dat (vinden)vond..... hij merkwaardig. Hij (kunnen)kon..... zijn ogen niet van het kolossale dier afhouden. Opeens (brullen)brulde..... de gorilla: 'Zeg vriend, heb ik wat van je aan?' Bas (terugdeinzen)deinsde terug: 'Nee hoor, maar tot daarnet (hebben)had..... ik nog nooit een gorilla in een trein zien zitten.' De gorilla (gieren)gierde..... van het lachen en (schreeuwen)schreeuwde..... : 'Dat zul je ook niet gauw meer zien, want morgen is mijn brommer weer gerepareerd!'

2 In café 'Bier Hier' (binnenkomen)

.....kwam..... op een dag een

geraamtebinnen..... .

Het skelet (gaan)ging.....

zwijgend aan een tafeltje zitten.

Het (zitten)zat..... al heel

lang indringend rond te kijken toen

de ober aan zijn tafeltje (arriveren)

.....arriveerde..... .

De man (laten)liet..... van

schrik het dienblad uit zijn handen vallen.

Het (kletteren)kletterde..... pardoes

op de vloer.

'Sorry hoor', (excuseren)

.....excuseerde..... de man zich, 'maar ik

(hebben)had..... je niet gezien.

Blijkbaar heb ik je

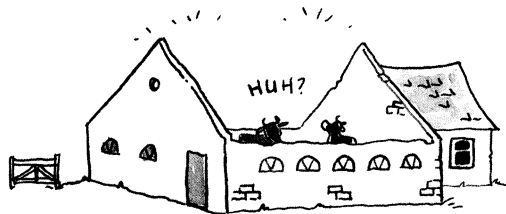
wel heel lang

laten wachten...'

3 Alle leerlingen (*zijn*) **waren** allang in het lokaal toen de leraar (*binnenkomen*) **binnenkwam** . Hij (*rondkijken*) **keek** streng **rond** en (*vragen*) **vroeg** : ‘Ali, die vuile plek op het plafond, die (*zitten*) **zat** er daarnet nog niet op...’ Ali (*aankijken*) **keek** zijn leraar **aan** en (*bekennen*) **bekende** meteen: ‘Dat klopt, ik heb met de bordenwisser gegooid.’ Dat (*betekenen*) **betekende** twintig pagina’s straf, (*weten*) **wist** Ali. Hij (*stellen*) **stelde** geen vragen. De leraar (*gaan*) **ging** bijna zitten, maar (*opspringen*) **sprong** ineens **op** Silke (*beginnen*) **begon** te lachen. ‘Zo zo, Silke, is dit van jou?’, (*vragen*) **vroeg** de leraar terwijl hij een punaise (*omhooghouden*) **omhooghield** . Je (*kunnen*) **kon** een speld horen vallen. Silke (*buigen*) **boog** het hoofd. Ook zij (*krijgen*) **kreeg** wat ze (*verwachten*) **verwachtte** : twintig pagina’s strafwerk. De leraar (*wandelen*) **wandelde** naar het open raam. ‘Het raam staat open’, (*brommen*) **bromde** hij, ‘dat is vreemd, nietwaar, Jos?’ Jos (*rechtstaan*) **stond recht** en (*toegeven*) **gaf** meteen **toe** : ‘Snippers uit het raam gegooid, meneer.’ De leraar (*omdraaien*) **draaide** zich **om** , (*werpen*) **wierp** een blik in de klas en (*grommen*) **gromde** : ‘Snippers uit het raam gegooid...’ Dat (*mogen*) **mocht** natuurlijk niet, maar de leraar (*vinden*) **vond** het blijkbaar niet zo erg. Jos (*knikken*) **knikte** Hij (*komen*) **kwam** er goed van af.

Enkele minuten later (*aankloppen*) **klopte** iemand **aan** Meteen (*openen*) **opende** een jongen met een bloedneus de deur, (*lopen*) **liep** direct naar zijn plaats en (*gaan*) **ging** zitten. De leraar (*bekijken*) **bekeek** de jongen en (*vragen*) **vroeg** : ‘Zo, en wie ben jij?’ ‘Steven Snippers, meneer.’

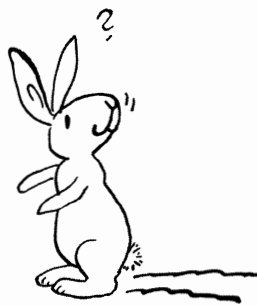
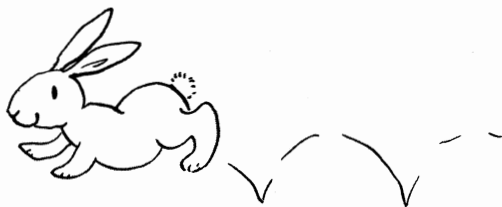
1 Een poedel (*binnenkomen*)
kwam..... een ijssalon
binnen..... en (*bestellen*)
bestelde..... mokka-ijs. Een vrouw
 (*zien*)zag..... dit. Toen de hond
 weg (*zijn*)was..... ,
 (*aanspreken*)sprak..... ze
 verbaasd de eigenaar van de ijssalon
aan..... : 'Meneer, (*vinden*)
vond..... u dat daarnet niet
 vreemd, een hond die mokka-ijs
 (*bestellen*)bestelde..... ?!'
 'Ja, nu u het zegt', (*antwoorden*)
antwoordde..... de verkoper.
 'Het (*zijn*)was..... inderdaad
 vreemd, want vroeger (*nemen*)
nam..... hij altijd chocolade-ijs...'

2 Het (*stormen*)stormde..... hevig. De wind (*gieren*)
gierde..... door de polders, (*breken*)brak.....
 bomen doormidden, (*meenemen*)nam..... daken
 en hondenhokkenmee..... , (*doen*)deed.....
 golven hoog opspatten en (*zorgen*)zorgde..... ervoor dat
 schepen in de problemen (*raken*)raakten..... .
 Na de storm (*tegenkomen*)kwamen..... Oscar en Bas,
 twee boeren, elkaartegen..... .
 'Zeg Oscar, het dak van mijn boerderij is héél zwaar beschadigd
 door die windhoos. Hoe zit het met dat van jou?', (*polzen*)
polste..... Bas.
 Oscar (*stilstaan*)stond stil..... . Hij (*kijken*)keek.....
 recht in Bas' gezicht en (*spreken*)sprak..... met harde
 stem: 'Geen idee of mijn dak beschadigd is, want ik heb het nog
 steeds niet teruggevonden.'

3 Raadsels. Een goed idee?

- 1 Rianne (*vragen*)vroeg..... aan haar Belgische vriend Jean-Pierre, een goede pingpongspeler, of hij (*weet*)wist..... hoe een Belg een konijn vangt? Jean-Pierre (*nadenken*)dacht..... heel diepna..... . Er (*verschijnen*)verschenen..... denkrimpels in zijn voorhoofd, maar hij (*blijven*)bleef..... het antwoord schuldig. Rianne (*vertellen*)vertelde..... hem de oplossing van het raadsel. Ze (*zeggen*)zei..... : 'Die Belg gaat dan achter een boom staan en doet het geluid van een wortel na.' En Jean-Pierre? Die (*lachen*)lachte..... dat zijn buik er zeer van (*doen*)deed..... .
- 2 Toen (*vragen*)vroeg..... Rianne hem of hij het toppunt van geduld (*kennen*)kende..... . Ditmaal (*weten*)wist..... Jean-Pierre het wel. 'Zo!', (*antwoorden*)antwoordde..... hij. Hij (*gaan*)ging..... op zijn hoofd staan en (*zeggen*)zei..... dat hij dat (*blijven*)bleef..... doen tot zijn sokken (*afzakken*)afzakten..... .
- 3 'En nu is het mijn beurt', (*vinden*)vond..... de jongen. En hij (*vragen*)vroeg..... hoeveel sneetjes Rianne uit een heel brood (*kunnen*)kon..... halen. Rianne (*nadenken*)dacht na..... en (*blijven*)bleef..... nadenken. Tot Jean-Pierre zijn geduld (*verliezen*)verloor..... en Rianne tot spoed (*aanmanen*)aanmaande..... . Rianne (*tellen*)telde..... in gedachten de sneetjes van een brood, maar Jean-Pierres oplossing (*blijken*)bleek..... erg eenvoudig: 'Je kunt van een heel brood slechts één enkel sneetje snijden, want daarna is het geen heel brood meer!'
- 4 'Flauw hoor!', (*roepen*)riep..... Rianne. Ze (*beweren*)beweerde..... ook zo'n flauw raadsel te kennen. 'Echt iets voor jou', (*giechelen*)giechelde..... ze. 'Jean-Pierre, het is wit, licht, vierkant en zo groot als een pingpongballetje. Wat is het?' Jean-Pierre (*weten*)wist..... het niet. 'Een ping-pong-blokje', (*gieren*)gierde..... Rianne. En Jean-Pierre? Die (*lachen*)lachte..... als een boer die kiespijn (*hebben*)had..... !

oh.
weer zon belg
die een wortel
nadoet.

Voltooid deelwoord

Heb je de eerste twee onderdelen van de werkwoordspelling (tegenwoordige tijd en verleden tijd) voltooid? In dit derde onderdeel kun je oefenen met het voltooid deelwoord. Op de stippellijntjes is plaats voor jouw woorden. Noteer ze correct en maak hierbij gebruik van de regels voor het voltooid deelwoord.

sterke werkwoorden

Voor het voltooid deelwoord van sterke werkwoorden geldt hetzelfde als voor de verleden tijd. Of je kent de juiste vorm al, of je kunt het voltooid deelwoord opzoeken in het woordenboek.

zwakke werkwoorden

Het voltooid deelwoord van een zwak werkwoord is in de regel als volgt opgebouwd:

ge + ik-vorm + **t** OF **ge** + ik-vorm + **d**

De vorm van de verleden tijd helpt je om de juiste schrijfwijze van het voltooid deelwoord te vinden. Schrijf je de verleden tijd met **te(n)**, dan eindigt het voltooid deelwoord op een **t**, schrijf je de verleden tijd met **de(n)**, dan eindigt het voltooid deelwoord op een **d**.

Bijvoorbeeld:

maakte → **gemaakt** hoorde → **gehoord**

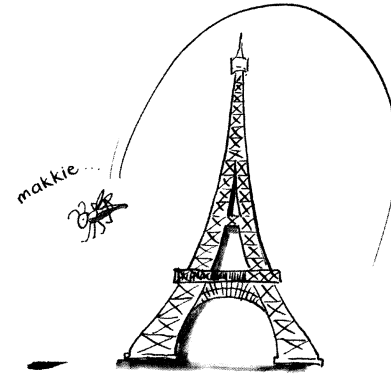
Ook hier kun je bij twijfel (net als bij de verleden tijd) de medeklinkers van 't ex-kof s chip gebruiken, bijvoorbeeld:

faxen → faxte gefaxt
leven → leefde geleefd

Natuurlijk zijn er uitzonderingen, maar vaak zijn die overduidelijk:

opbouwen → opgebouwd (niet: **geopbouwd**)
lachen → gelachen (niet: **gelacht**)
verdienen → verdiend (niet: **geverdiend**)

1 Er zijn in de loop van de jaren al heel wat patiënten bij dokter Wouter (*zijn*) **geweest** . De klachten die Wouter heeft (*horen*) **gehoord** , gingen van hoofdpijn tot heel erge ziektes. Mevrouw Pannenkoek heeft de dokter al vaak (*bezoeken*) **bezocht** . En steeds is ze bij hem (*komen*) **gekomen** voor dezelfde klacht. Mevrouw Pannenkoek heeft zichzelf altijd te dik (*vinden*) **gevonden** , en dat is nooit (*overgaan*) **overgegaan** . De laatste keer had ze aan dokter Wouter (*vragen*) **gevraagd** of hij écht geen middeltje had om dunner te worden. Hij had het hoofd (*schudden*) **geschud** , maar had haar wel de tip (*geven*) **gegeven** te gaan sporten. 'Paardrijden of zo', had hij (*zeggen*) **gezegd** . En dus was mevrouw Pannenkoek twee weken niet naar de dokter (*gaan*) **gegaan** . Toen ze op een dag weer (*verschijnen*) **verschenen** was, had Wouter (*glimlachen*) **geglimlacht** : 'En? Fijn (*sporten*) **gesport** , mevrouw?' Mevrouw Pannenkoek had iets onduidelijks (*grommen*) **gegromd** , en Wouter had dan maar dé vraag (*stellen*) **gesteld** : 'En (*afvallen*) **afgefallen** ?' 'Ja', had mevrouw Pannenkoek (*antwoorden*) **geantwoord** , 'van het paard!'

2 Welke sprinkhaan heeft hoger (*springen*) **gesprongen** dan de Eiffeltoren? Elke sprinkhaan heeft dat al (*doen*) **gedaan** , want de Eiffeltoren springt niet. Heb je je al eens (*afvragen*) **afgevraagd** wat het verschil is tussen een koe en een brievenbus? Weet je het niet? Gelukkig ben je (nog?) geen postbode (*worden*) **geworden** .

3 Drie mensen zitten in een auto; ze zijn net over een brug (rijden) **gereden** . Vlak nadat ze die brug (passeren) **gepasseerd** zijn, komt de politie achter hen aan. Even later hebben de agenten hen (tegenhouden) **tegengehouden** . ‘Gefeliciteerd, jullie zijn de duizendste auto die over deze brug is (rijden) **gereden** , jullie hebben tienduizend euro (winnen) **gewonnen** !’

‘Iets winnen heb ik altijd leuk (vinden) **gevonden** ’, zegt de chauffeur, ‘maar dit is echt heel mooi. Nu zal het niet lang meer duren voor ik mijn rijbewijs heb (behalen) **behaald** .’

De agenten kijken de man verschrikt aan.

Om de situatie te redden, zegt de man naast de chauffeur tegen de agent: ‘Let maar niet op hem, meneer de agent. Hij heeft (drinken) **gedronken** .’

De agent is nu erg boos (worden) **geworden** en roept:

‘Uitstappen, nu!’

Daarop zegt de man achterin: ‘Ik heb problemen (voorspellen) **voorspeld** toen we deze auto stalen!’

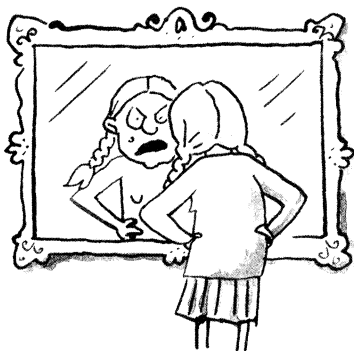
4 Een moeder heeft de hele dag met haar dochtertje in de dierentuin (lopen) **gelopen** . Ze hebben de vissen al (zien) **gezien** en ze hebben ook de giraffen al (bewonderen) **bewonderd** . Nu zijn ze bij de apen (aanbelanden) **aanbeland** .

‘Hé’, roept het dochtertje, ‘die aap lijkt op oom Guido!’

Moeder, die meteen ziet dat een aantal bezoekers dit heeft (merken)

gemerkt , roept: ‘Dat mag je niet zeggen!’

Het dochtertje kijkt haar moeder glimlachend aan en zegt: ‘Nou, die aap heeft het vast niet (horen) **gehoord** !’

1 Annelies en Bo hebben samen een museum (*bezoeken*)
bezocht..... . Ze hebben er de hele dag (*wandelen*)
gewandeld... en de schilderijen en beeldhouwwerken
 (*bewonderen*) bewonderd..... .

‘Dit had ik niet eerder (*opmerken*)opgemerkt..... !’, roept
 Annelies eensklaps.

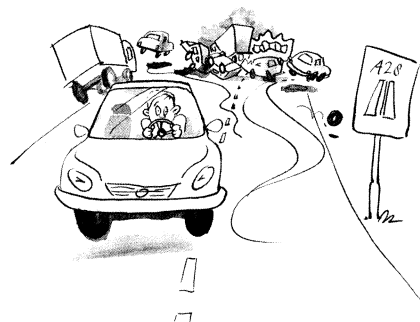
‘Wat heb je (*zien*)gezien..... , schat?’, vraagt Bo
 benieuwd.

‘Dit schilderij hier. Ik ben hier al vaker (*zijn*)geweest..... ,
 maar dit... Ik vraag me af of dit hier wel eerder heeft (*hangen*)
gehangen..... . Dit is echt het lelijkste schilderij dat ik ooit
 heb (*bekijken*)bekeken..... !’

Bo kijkt even rond en fluistert dan: ‘Annelies, had je nu maar je
 bril (*opzetten*)opgezet..... . Kom, ga snel voor die spiegel
 weg!’

2 Een man heeft op de autoradio een
 waarschuwing voor een spookrijder
 (*horen*)gehoord..... .

Tjonge, denkt de man, ik heb me al vaak
 (*afvragen*) afgevraagd..... waarom
 men zoveel drukte maakt over één enkele
 spookrijder... Ik heb er alleen het laatste
 kwartier al honderden (*zien*)
gezien..... !

3 Arianne is haar huis uit (*rennen*)
gerend..... . Ze heeft al enkele
 malen naar de vuilnisman (*roepen*)
 ..geroepen..... : ‘Wacht, wacht, ik ben
 te laat voor het vuilnis!’
 Na een tijdje heeft de vuilnisman haar
 (*horen*)gehoord..... en heeft hij zich
 (*omdraaien*) omgedraaid en tegen
 Arianne (*zeggen*)gezegd..... :
 ‘Bent u te laat (*komen*)gekomen.....
 voor het vuilnis, mevrouw? Geen
 probleem, hoor, het kan nog net.
 Spring er gerust bij.’

4 Steffie heeft met haar moeder lekker (*winkelen*)
gewinkeld..... . De hele ochtend zijn ze druk in de weer (*zijn*)
geweest..... . Ze hebben de trein (*nemen*)genomen.....
 tot aan de rand van de stad en zijn vandaar met de tram verder
 (*rijden*)gereden..... . Ze hebben heel wat winkels
 (*bezoeken*)bezocht..... . Steffie denkt: ik heb nog nooit
 zoveel winkels samen (*zien*)gezien..... . Wat heb ik me al
 (*amuseren*)geamuseerd ! De laatste winkel waar ze naar
 binnen gaan, is de groentewinkel. Ik ben hier nog nooit binnen
 (*zijn*)geweest..... , denkt Steffie. Ze vindt het een mooie
 winkel en de mensen zijn vriendelijk. Als Steffies moeder heeft
 (*afrekenen*)afgerekend..... , zegt de groenteman: ‘Heb je al
 een handje nootjes (*pakken*)gepakt..... , meisje?’
 Steffie kijkt naar de nootjes, maar doet niets. De groenteman
 blijft vriendelijk en vraagt: ‘Ik heb je net (*vragen*)
gevraagd..... of je al wat nootjes uit de bak hebt (*graaien*)
gegraaid..... .’ Steffie doet nog steeds niets. De groenteboer
 loopt naar de kist, grabbelt een handvol nootjes en geeft ze aan
 Steffie. Wanneer ze weer op straat staan, vraagt haar moeder:
 ‘Steffie, waarom heb je die nootjes niet zelf (*nemen*)
genomen..... ?’ Steffie glimlacht en antwoordt: ‘Omdat die
 groenteboer veel grotere handen heeft dan ik!’

1 Op de snelweg is het al de hele dag druk (*zijn*)
geweest..... . Heel wat vrachtwagens hebben met hoge
 snelheid over het asfalt (*razen*)geraasd..... . Een aantal
 kleine autootjes is daardoor bijna van de weg (waaien)
gewaaid..... , maar gelukkig zijn er geen ongelukken
 (*gebeuren*)gebeurd..... . Harry heeft er al heel wat
 kilometers op zitten. Hij heeft de hele dag (*rondrijden*)
 rondgereden . Heel snel is hij naar de kust (rijden)
gereden..... . Zijn kilometerteller heeft al een tijdje 150
 (*aangeven*) aangegeven .

Op een gegeven moment wordt hij (*opmerken*) opgemerkt.....
 door de politie die met een snelle auto de achtervolging heeft
 (*inzetten*)ingezet..... .

Harry ziet het. Hij gaat steeds sneller rijden:
 180, 190, maar de politieauto blijft hem achtervolgen.
 Uiteindelijk wordt Harry (*klemrijden*) klemgereden .

‘Waarom hebt u zo... zo (*racen*)geracet..... ?’,
 vraagt een van de twee politieagenten.

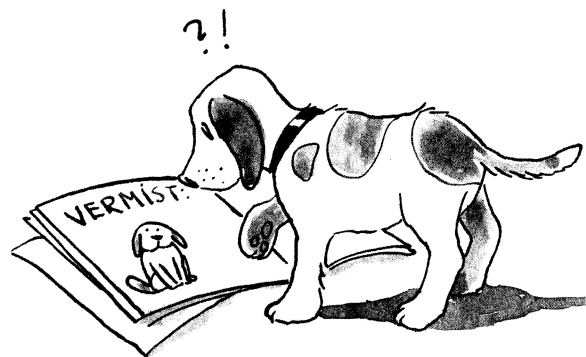
‘Hm’, gromt Harry, ‘vorige week is mijn vrouw ervandoor
 (*gaan*)gegaan..... met een politieagent.

En nu was ik bang dat jullie haar kwamen terugbrengen...’

2 ‘Ik ben mijn hondje (*kwijtraken*)
kwijtgeraakt ’, huilt Benny. ‘Ik heb
 altijd van dat beestje (*houden*)
gehouden..... , het is altijd mijn beste
 vriend (*zijn*)geweest..... , en nu, een
 paar dagen geleden is het (*gebeuren*)
gebeurd..... .’

Nadat Tilly haar vriendje al een tijdje
 heeft (*troosten*)getroost..... , vraagt
 ze: ‘Heb je al een advertentie in de krant
 (*plaatsen*)geplaatst..... ?’

Benny kijkt Tilly vernietigend aan en zegt:
 ‘Nou, dat helpt helemaal niets! Heb jij al
 eens een hond (*zien*)gezien.....
 die zo’n advertentie kan lezen?’

3 Nadat Marco's vader hem heeft (instoppen) **ingestopt**, heeft Marco eerst nog wat (klagen) **geklaagd** over dorst, daarna heeft hij (zeuren) **gezeurd** over honger. Maar uiteindelijk is zijn vader erin (slagen) **geslaagd** hem het bed in te krijgen. Wanneer zijn vader net de laatste treden van de trap (bereiken) **bereikt** heeft, zeurt Marco alweer: 'Papa, mag ik een glas water?' Zijn vader, die een zware dag heeft (hebben) **gehad**, roept: 'Nee, Marco, nu niet meer, je hebt al een heel glas water (drinken) **gedronken** Morgen mag je weer.' Even later gilt Marco weer dat hij dorst heeft. Papa is inmiddels al flink boos (worden) **geworden** en roept: 'Jongen, straks krijg je straf!' Marco antwoordt: 'Papa, als u me straf komt geven, brengt u dan ook een glaasje water mee?'

4 Geert is net bij een benzinestation (aankomen) **aangekomen** Het is al een tijdje geleden dat hij benzine heeft (tanken) **getankt** en de meter is intussen tot in het rood (zakken) **gezakt** De pompbediende heeft vriendelijk gedag (zeggen) **gezegd** en heeft toen, tot zijn stomme verbazing, (merken) **gemerkt** dat er twee pinguïns achter in de auto hebben (plaatsnemen) **plaatsgenomen** 'Sorry hoor', zegt de man, 'maar heb je al (zien) **gezien** dat er twee pinguïns in je wagen zitten?' Geert kijkt en schrikt. 'Wat moet ik met twee pinguïns?', roept hij. De man heeft al snel een oplossing (bedenken) **bedacht** 'Weet je wat? Neem ze mee naar de dierentuin!' Een week later is Geert weer bij hetzelfde benzinestation (stoppen) **gestopt** Diezelfde bediende is naar buiten (komen) **gekomen** en heeft al snel (zien) **gezien** dat de pinguïns weer op de achterbank zitten. 'Alles in orde?', vraagt de man. 'Ja, hoor', lacht Geert, 'de dierentuin is een prima idee (blijken) **gebleken** Vandaag ga ik met ze naar het strand!'

① Bakker Bol is altijd al een vriendelijke man (*zijn*) **geweest**..... . Hij heeft hard (*werken*) **gewerkt**..... , en het is met zijn zaak dan ook voortreffelijk (*gaan*) **gegaan**..... . Zijn klanten vinden dat hij steeds de beste taartjes van de hele stad heeft (*verkopen*) **verkocht**..... . Het aantal klanten is dan ook elk jaar (*toenemen*) **toegenomen** .

Op een dag is er een konijn de winkel (*binnenspringen*) **binnengesprongen**.. .

‘Verkoopt u worteltaart?’, vroeg het dier.

‘Nee, helaas niet. Ik heb wel pruimentartaart (*bakken*) **gebakken**..... .’

Het konijn ging naar huis, maar kwam de volgende dag terug.

‘Verkoopt u worteltaart?’, vroeg het konijn weer.

‘Nee, ik heb dat niet. Nog nooit (*hebben*) **gehad**..... , eigenlijk’, gaf bakker Bol toe.

Weer ging het konijn naar huis. De volgende dag stelde het konijn opnieuw dezelfde vraag.

Toen die dag de laatste klant de zaak had (*verlaten*) **verlaten**..... , zuchtte bakker Bol:

‘Ik vind het vervelend dat ik het konijn nog nooit heb (*helpen*) **geholpen**..... , maar ja, ik heb nog nooit worteltaart (*bereid*) **bereid**..... .’

‘Misschien moet je dat maar eens doen’, zei zijn vrouw.

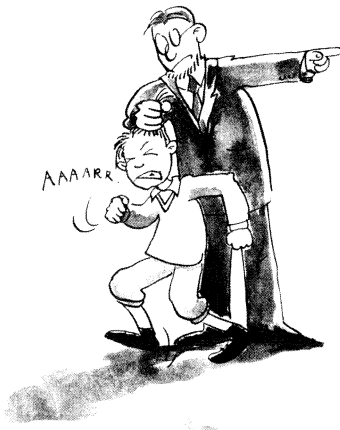
Toen de volgende dag het konijn opnieuw de winkel was (*binnenwippen*) **binnengewipt**.. , en het had (*vragen*) **gevraagd**..... of de bakker worteltaart had (*maken*) **gemaakt**..... , riep bakker Bol trots: ‘Ja, hoor! Ik heb er eentje!’

Waarop het konijn zei: ‘Vies, hè?!’

2 Frauke is gisteren weer bij haar opa op visite (zijn) geweest Ze heeft dat al zo vaak (doen) gedaan en elke keer is ze er in (slagen) geslaagd om opa een vraag te stellen waarover hij ernstig heeft (nadenken) nagedacht

Gisteren heeft ze hem (vragen) gevraagd of hij ooit een droom heeft (hebben) gehad die werkelijkheid is (worden) geworden

Haar opa had diep (zuchten) gezucht en (peinzen) gepeinsd Er waren allemaal rimpels in zijn voorhoofd (verschijnen) verschenen En toen had hij (zeggen) gezegd : 'Een droom die (uitkomen) uitgekomen is... Ja, toen de meester me ooit aan mijn haren heeft (trekken) getrokken , heb ik (wensen) gewenst dat ik kaal was...'

3 Een man is in een sloot (kukelen) gekukeld Eerst heeft hij (proberen) geprobeerd uit het water te kruipen, maar dat is hem niet (lukken) gelukt Daarna heeft hij luidkeels (schreeuwen) geschreeuwd , maar de eerste voorbijganger heeft hem niet (helpen) geholpen Met zijn laatste krachten heeft de man opnieuw (gillen) gegild : 'Help! Help! Ik kan niet zwemmen!'

De tweede voorbijganger is wel (stoppen) gestopt , heeft zich (vooroverbuigen) voorovergebogen en (zeggen) gezegd : 'Rustig, meneer! Ik kan ook niet zwemmen, maar ik maak tenminste niet zo'n kabaal!'

1 Een pakje met de post

Iemand heel ver hier vandaan
 heeft aan mij (*denken*)gedacht..... :
 heeft iets in een doos (*doen*)
gedaan..... ,
 naar de post (*brenge*)gebracht..... .

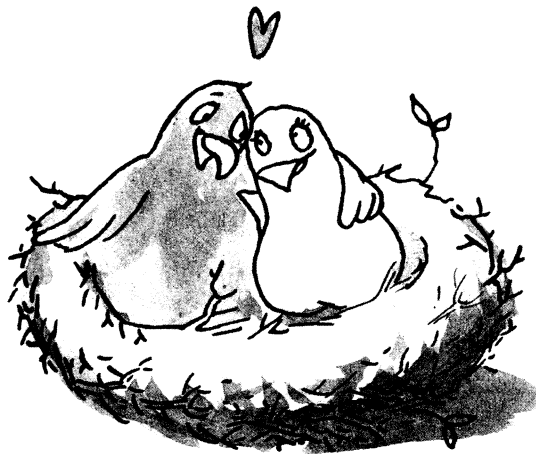
De doos is met de trein (*gaan*)
gegaan..... ,
 de trein ging door de nacht
 en vanmorgen kwam het aan.
 Wie had dat (*denken*)gedacht..... ?

van willem wilmink uit 'kijken met je ogen dicht',
 westbroek, harlekijn, 1984

2 Vogelnestje

Een vogelpaartje is juist (*trouwen*)getrouwd..... ,
 eerst hebben ze samen een nestje (*bouwen*)gebouwd..... .
 Daar wonen ze nu met hun beidjes
 en later komen er eitjes.

van lea smulders uit 'kinderversjes', de bilt, cantecleer, 1978

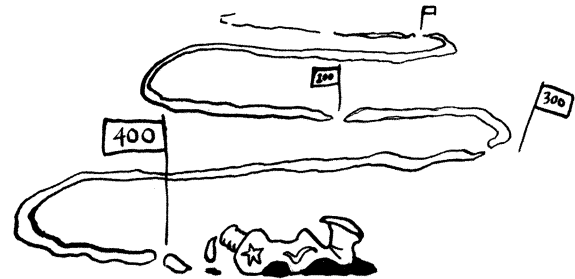

3 De buurman van Sally is altijd al een vreemde snuiter (*zijn*)
 geweest Hij heeft steeds in paarse auto's (*rijden*)
 gereden Hij heeft altijd rode schoenen (*dragen*)
 gedragen Hij heeft ook altijd struisvogels als huisdieren
 (*houden*) **gehouden** Sally's buurman is echter tijdens
 zijn kindertijd blind (*worden*) **geworden** Zomaar, ineens.
 Hij heeft zich altijd (*redden*) **gered** met humor en hij
 heeft ook altijd (*lachen*) **gelachen** om zijn eigen gebrek.
 Op een dag, toen Sally douchte, werd er (*aankloppen*)
 aangeklopt

'Hallo, Sally, mag ik binnenkomen?'

Meteen had Sally de stem van haar buurman (*herkennen*)
 hekend en had ze (*roepen*) **geroepen** : 'Kom
 maar binnen, buurman!' Het kan toch geen kwaad, had ze
 (*denken*) **gedacht** , hij kan me toch niet zien.

De buurman had haar evenwel enthousiast (*vertellen*)
 verteld : 'Hey, Sally, ik kan weer zien!'

4 Belle had aan haar vader (*vragen*)
 gevraagd : 'Papa, heb je er al
 eens over (*nadenken*) **nagedacht**
 hoeveel tandpasta er in een tube zit?'
 Haar vader had verstrooid van zijn krant
 (*opkijken*) **opgekeken** en
 (*antwoorden*) **geantwoord** : 'Geen
 idee, Belle, jij wel?'
 Belle had (*glimlachen*) **geglimlacht**
 en trots (*melden*) **gemeld** dat zij
 het wist: 'Van de badkamer over de
 overloop naar mijn kamer, die driemaal
 rond en dan ook nog helemaal tot in jouw
 kantoor! Zoveel tandpasta zit er in één
 tube! Veel, hè?!'

1 In het plaatsje Melkebeek heeft altijd een houten brug (*staan*) **gestaan**..... die de oevers van de rivier heeft (*verbinden*) **verbonden**..... . Maar wie er gisteren (*langskomen*) **langsgekomen** is, heeft wellicht (*merken*) **gemerkt**..... dat de brug (*instorten*) **ingestort**..... is. En dat is allemaal door een eekhoortje (*komen*) **gekomen**..... .

Je gelooft het niet?

Gisterochtend was een eekhoorn bij de brug (*sluipen*) **geslopen**..... . Hij had er op zijn gemakje nootjes (*eten*) **gegeten**..... . Het had (*smaken*) **gesmaakt**..... . Voldaan had hij een tijdlang van het mooie uitzicht (*genieten*) **genoten**..... ; hij was net niet in slaap (*vallen*) **gefallen**..... in de rust van de natuur. Toen hij naar de andere oever van de rivier wilde, en de brug (*naderen*) **genaderd**..... was, was hem een houten bordje (*opvallen*) **opgefallen**..... . Daarop had hij (*lezen*) **gelezen**..... :

WAARSCHUWING!

EEKHOORNTJES MOGEN ENKEL IN HUN EENTJE DEZE BRUG OVERSTEKEN,
ANDERS STORT DE BRUG IN!

Het eekhoortje had even (*nadenken*) **nagedacht**..... en had al gauw het besluit (*nemen*) **genomen**..... dat er voor hem geen probleem kon zijn: hij was immers alleen. En toen is de eekhoorn de brug (*opstappen*) **opgestapt**..... en is de brug met donderend geraas in de rivier (*storten*) **gestort**..... .

Waardoor is dat (*gebeuren*) **gebeurd**..... ?

Welnu, een gewaarschuwd eekhoortje telt voor twee!

2 Sara is naar de tandarts (zijn)geweest.....

Wanneer ze weer (thuiskomen) thuisgekomen is, vraagt haar moeder: 'En, Sara, heeft het pijn (doen)gedaan.....?'

Sara zucht: 'Ik denk het wel, want de tandarts heeft hard (gillen)gegild..... toen ik hem in zijn vinger heb (bijten)gebeten......'

3 Twee moeders hebben op een bankje in het park (zitten)gezeten..... en hebben de hele namiddag (opscheppen) opgescheept..... over de intelligentie van hun zoontjes.

Zo heeft de ene moeder op een bepaald moment (zeggen)gezegd..... : 'Mijn zoon is altijd een snelle jongen (zijn)geweest..... ; hij kon met acht maanden al lopen!'

De ander had even (kuchen)gekucht..... en (antwoorden)geantwoord..... : 'Mijn zoon is zo intelligent dat hij zich na twee jaar nog laat dragen!'

Gemengde oefeningen ,.....●

Wanneer naast een werkwoord staat: *tt*, dan betekent dit dat je het werkwoord in de tegenwoordige tijd vervoegt. Staat er *vt*, dan maak je er de correcte vorm van in de verleden tijd. Dat *vd* (voltooid deelwoord) nooit vermeld wordt, heeft te maken met het feit dat je dit meteen zult merken wanneer je aan zo'n zin bezig bent. Het blijkt telkens de enige mogelijkheid te zijn.

Let op: soms staat naast een werkwoord géén aanduiding of het werkwoord in *tt* of *vt* moet. Dan moet je zélf in de zin of situatie naar aanwijzingen zoeken.

Een voorbeeldje:

Annelies (*hebben*) vorig jaar nog rood haar; nu (*zijn*) het echter groen.

Het stukje 'vorig jaar' duidt op verleden tijd en het woordje 'nu' op tegenwoordige tijd.

Dus:

Annelies (*hebben*) **had** vorig jaar nog rood haar; nu (*zijn*) **is** het echter groen.

1 Hanna (*komen - tt*) **komt** bij dokter Wouter en
 (*zeggen - tt*) **zegt** : 'Dokter, als ik op mijn arm
 (*drukken - tt*) **druk** , (*hebben - tt*)
 heb ik pijn! Als ik mijn been (*aanraken - tt*)
 aanraak , (*doen - tt*) **doet** het zeer!
 En zelfs als ik op mijn hoofd (*duwen - tt*) **duw** ,
 (*voelen - tt*) **voel** ik pijn!
 Dokter Wouter (*reageren - tt*) **reageert** meteen: 'Aha,
 Hanna, ik (*zien - tt*) **zie** het al: je vinger is
 (*breken*) **gebroken** !'

2 Lotje (*spelen - tt*) **speelt**
 weer met haar pop. Na een tijdje
 (*neerleggen - tt*) **legt** ze
 die **neer** en (*gaan - tt*)
 gaat naast haar moeder
 zitten.
 'Mama, (*krijgen - tt*) **krijg**
 ik een nieuwe pop?', (*vragen - tt*)
 vraagt Lotje.
 Moeder (*aankijken - tt*)
 kijkt haar dochtertje
 aan en (*antwoorden - tt*)
 antwoordt : 'Maar meisje toch,
 je (*hebben - tt*) **hebt** toch
 nog een goede pop?!'
 Lotje (*fluisteren - tt*) **fluistert** :
 'Maar mama toch, u (*krijgen - tt*)
 krijgt toch ook weer een
 baby, terwijl ik ook nog goed (*zijn - tt*)
 ben ?'

3 Richard, een steenrijke ondernemer, (*vinden - tt*)
 vindt dure auto's helemaal het einde. Sinds kort
 (*rijden - tt*) **rijdt** hij met een chique en peperdure
 Mercedes. De wagen (*zijn - tt*) **is** zo vreselijk
 duur dat Richard hem ternauwernood alleen (*durven - tt*)
 durft te laten wanneer hij in de stad
 (*zakendoen - tt*) **zakendoet** Op een dag, nadat hij met
 Imelda, zijn vrouw, een uurtje heeft (*winkelen*)
 gewinkeld , (*terugkomen - tt*) **komt** hij
 terug bij zijn auto en (*merken - tt*)
 merkt tot zijn schrik dat de hele achterkant
 (*indeuken*) **ingedeukt** is. Richard (*razen - tt*)
 raast en (*tieren - tt*) **tiert** , maar
 Imelda (*opmerken - tt*) **merkt** een briefje
 op dat onder een ruitenwisher van de Mercedes
 (*zitten - tt*) **zit** 'Richard, de man die onze
 wagen heeft (*rammen*) **geramd** , zal zijn naam en
 adres (*achterlaten*) **achtergelaten** hebben', (*opperen - tt*)
 oppert Imelda. Richard (*openvouwen - tt*)
 vouwt het briefje **open** , en
 (*lezen - tt*) **leest** : 'Beste bezitter van deze dure
 auto, terwijl ik dit (*schrijven tt*) **schrijf** ,

(*staan - tt*) **staan** er in de straat
 zeker dertig mensen naar mij te kijken. Zij
 (*denken - tt*) **denken** allemaal dat
 ik nu mijn naam, adres en telefoonnummer
 (*noteren - tt*) **noteer** , zodat u
 met mij contact (*kunnen - tt*)
 kunt opnemen. Ha, ha, dat is
 dus lekker niet zo!

4 Sinds kort (*hebben*) **heeft**
 de firma Kuier een nieuwe receptioniste.
 Ze (*heten*) **heet** Norma.
 Wanneer je naar Kuier (*bellen*)
 belt , (*terechtkomen*)
 kom je bij haar
 terecht 'Goedemiddag, met
 Norma Jansen van de firma Kuier. (*Kunnen*)
 Kan ik u helpen?'
 'Welke firma (*zeggen*) **zegt** u?'
 'De firma Kuier...'
 'Welke firma?' 'Kuier, met de K van Koe en de
 rest (*hangen*) **hangt** eronder!'

1 Ronald en Anton (*wandelen - tt*) ...**wandelen**... samen naar school. Ronald (*vertellen - tt*) ...**vertelt**... over zijn nieuwe waterschildpad die hij Fredje (*noemen*) ...**genoemd**... heeft. Ronald (*vinden - tt*) ...**vindt**... dat Fredje een prachtbeest (*zijn - tt*) ...**is**... . 'Echt een droom van een dier!' Anton heeft aandachtig (*luisteren*) ...**geluisterd**... , maar bij het woord 'droom' (*uitroepen - tt*) ...**roept**... hij ...**uit**... : 'Weet je wat ik vannacht (*dromen*) ...**gedroomd** heb, Ronald?' Die (*schudden - tt*) ...**schudt**... het hoofd. Hij (*kunnen - tt*) ...**kan**... toch niet weten wat Anton (*dromen - tt*) ...**droomt**... . En Anton (*vertellen - tt*) ...**vertelt**... : 'Ik (*dromen - vt*) ...**droomde**... dat ik op de kermis (*zijn - vt*) ...**was**... .' 'Wat een merkwaardig toeval!', (*vinden - tt*) ...**vindt**... Ronald. 'Ik heb vannacht een droom (*hebben*) ...**gehad**... waarin ik een feestje (*houden - vt*) ...**hield**... voor mijn verjaardag. De hele klas was (*uitnodigen*) **uitgenodigd** , behalve jij.' Anton (*schrikken - tt*) ...**schrikt**... . En (*stilstaan - tt*) ...**staat**... meteen ...**stil**... . 'Dat (*snappen - tt*) ...**snap**... ik niet. Waarom (*mogen - vt*) ...**mocht**... ik niet komen?' Ronald (*fronzen - tt*) ...**fronst**... de wenkbrauwen, en (*zeggen - tt*) ...**zegt**... : 'Dat is toch logisch. Jij (*zijn*) ...**was**... toen op de kermis!'

2 Op een bankje in het park (*zitten - tt*) ...**zitten**... Nasira en Hilde op te scheppen over hun kinderen die in hun buggy's (*liggen - tt*) ...**liggen**... te slapen. Nasira (*verklaren - tt*) ...**verklaart**... apetrots: 'O Hilde, onze Mohammed (*kunnen - tt*) ...**kan**... zijn naam al spellen! (*Vinden - tt*) ...**Vind**... je dat niet knap?' Hilde (*ophalen - tt*) ...**haalt**... haar schouders ...**op**... en (*antwoorden - tt*) ...**antwoordt**... : 'Ach, jij (*vinden - tt*) ...**vindt**... dat misschien knap, maar mijn zoon (*slagen - tt*) ...**slaagt**... er zelfs in zijn naam achterstevoren te spellen!' Nasira (*bekijken - tt*) ...**bekijkt**... haar slapende zoontje van enkele maanden oud en (*vragen - tt*) ...**vraagt**... : 'Hoe (*heten - tt*) ...**heet**... hij?' 'Bob.'

3 Weg met de 1ste schooldag!

En gisteren (*beginnen*) **begon** het al: een beetje
bibberen, mijn hart dat heel snel
(*bonzen*) **bonsde** , en mijn boterham die fel
(*tekeergaan*) **tekeerging** in mijn maag. Weet je,
zo'n eerste schooldag, die (*zijn* - *tt*) **is** niet goed
voor kinderen, die dag
die (*zien* - *tt*) **zie** je toch bang tegemoet?
Zo'n dag is toch één grote tegenslag?

Geachte minister, mevrouw (ofwel meneer),
(*vinden*) **vond** u het vroeger tof misschien
die eerste schooldag elk jaar weer?
U hebt er toch ook tegenop (*zien*) **gezien** ?
Welnu, mevrouw (ofwel meneer),
die eerste schooldag, (*afschaffen* - *tt*) **schaf** hem
..... **af**
want een tweede schooldag - da's heel maf! -
die (*zijn* - *tt*) **is** anders. Dán
(*kunnen* - *tt*) **kan** het wel weer...

uit 'ik vind je hiëroglief', abimo, 2003

4 Jo Uralist (*maken* - *tt*) **maakt**
een reportage over indianen in een reservaat
Hij (*vinden* - *tt*) **vindt** het
allemaal heel interessant en (*stellen* - *tt*)
..... **stelt** honderden vragen. Op een
bepaald moment (*informer* - *tt*)
..... **informeert** hij bij een oude indiaan of
hij echt *honderd procent indiaan* is. De man
(*glimlachen* - *tt*) **glimlacht** en
(*antwoorden* - *tt*) **antwoordt** : 'Nee, ik
(*kunnen* - *tt*) **kan** mezelf slechts
voor pakweg *negentig procent indiaan*
noemen.' Jo heeft dit antwoord niet
(*verwachten*) **verwacht** en (*vragen* - *tt*)
..... **vraagt** : 'Ah, u (*hebben* - *tt*)
..... **hebt** een vader of moeder van
andere afkomst, misschien?' De indiaan
(*grinniken* - *tt*) **grinnikt** ,
(*schudden* - *tt*) **schudt** het hoofd
en (*fluisteren* - *tt*) **fluistert** :
'Nee, dat niet, maar eh... ik (*hebben* - *tt*)
..... **heb** wel een houten been.'

Lekker stout!

1 Fik en Kees, twee honden, (*lopen - tt*)
..... **lopen** over het strand.

'Nou', (*opmerken - tt*) **merkt**

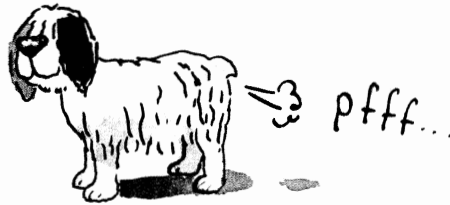
Fik **op** , 'lekker windje, hè?'

'Zo (*zijn - tt*) **is** dat',

(*antwoorden - tt*) **antwoordt**

Kees. '(*Zullen - tt*) **Zal**

ik er nog eentje laten?'

2 Bertus (*opdrinken - tt*) **drinkt** twee grote
glazen melk achter elkaar **op** en (*laten - tt*)
..... **laat** daarna een loeiharde boer.

Zijn moeder (*reageren - tt*) **reageert** ogenblikkelijk:

'Bertus! Wat (*zijn - vt*) **was** dat nou?'

Bertus (*glimlachen - tt*) **glimlacht** en (*verklaren - tt*)

..... **verklaart** : 'Dat (*zijn - vt*) **was** de
melkboer, mam!'

3 Twee slakken hebben ruzie (*maken*)
..... **gemaakt**

Na enkele uren (*vinden - tt*)

..... **vindt** de ene slak dat het tijd
(*worden - tt*) **wordt** om vrede
te sluiten.

Ze (*fluisteren - tt*) **fluistert** :

'(*Zijn - tt*) **Zijn** we weer
vrienden?'

De andere slak (*glijden - tt*)

..... **glijdt** van haar weg en (*ant-
woorden - tt*) **antwoordt** :

'Slijmerd!'

4 De hoogste tijd voor nog twee versjes!

De winter (*naderen - tt*) **nadert**
met zevenmijlslaarzen.

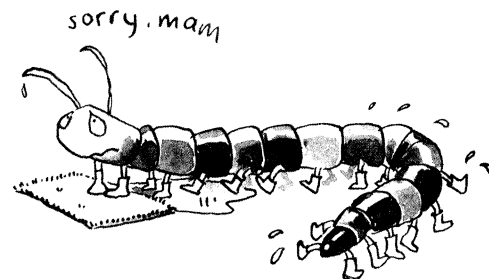
De moed in de thermometer (*zinken - tt*) **zinkt**

Ik (*dromen - tt*) **droom** al van de witte vlokken
die (*dwarrelen - tt*) **dwarrelen** over mijn gezicht.

Het (*beloven - tt*) **belooft** een fijne tijd te worden:
sleeën, poppen, koude ballen
en buiten (*lopen - tt*) **lopen** met vriendjes
en appelwangen.

Toe, winterman,
(*vullen - tt*) **vul** je koffers met vlokken
en (*komen - tt*) **kom** naar hier!

'hoera, winterman is op komst' van moniek vermeulen

5 Van een duizendpoot

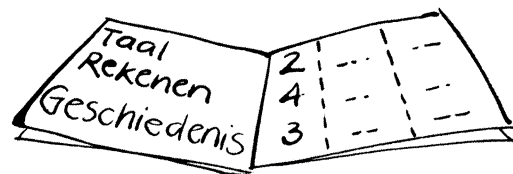
De moeder van een duizendpoot
(*zijn - tt*) **is** vreselijk
ontevreden,
want haar zoontje is zojuist
in de sloot (*glijden*) **gegleden**

En als je even (*berekenen - tt*)
..... **berekent**
weet je wat dat (*betekenen - tt*)
..... **betekent** :
op zijn hoofd een grote buil
en duizend sokjes vuil.

*van han g. hoekstra uit 'rijmpjes en versjes uit de
nieuwe doos', amsterdam, meulenhoff, 1976*

1 Gisteren (*bezoeken*) **bezocht** een man het gemeentehuis van Melkebeek omdat hij zijn naam (*willen* - vt) **wilde** laten veranderen. Hij (*gaan*) **ging** naar de balie en (*informer*) **informeerde** voorzichtig: 'Meneer, (*kunnen* - tt) **kunt** u mij helpen?' De bediende (*knikken* - vt) **knikte** vriendelijk. Uit een lade (*opdiepen*) **diepte** hij een formulier **op** en (*vragen*) **vroeg** aan de man: 'Wat (*zijn* - tt) **is** uw naam?' De man (*ademhalen* - vt) **haalde** diep **adem** en (*zeggen*) **zei** : 'Ik (*heten* - tt) **heet** Bjerjokalowavswivalisit Fedchenkarenchackowitsj, meneer.' De bediende (*opkijken* - vt) **keek** verschrikt **op** en (*zuchten*) **zuchtte** : 'Ik (*begrijpen* - tt) **begrijp** het, meneer. Ik (*kunnen* - tt) **kan** me goed voorstellen dat u uw naam (*willen* - tt) **wilt** laten veranderen. Ja, ja, natuurlijk. Hoe (*wensen*) **wenst** u voortaan te heten?' Weer (*inademen* - vt) **ademde** de man diep **in** en (*spreken*) **sprak** ernstig: 'Korsakiwanowithandretolgandalfowitsj Chetchoukinetsarevetsicheiwantarunovichouneivresiuondrydravna.'

2 Frank (*thuiskomen* - vt) **kwam thuis** met zijn schoolrapport. Zijn vader (*bestuderen* - vt) **bestudeerde** het en (*grommen* - vt) **gromde** : 'Frank jongen, het (*gebeuren* - tt) **gebeurt** wel vaker dat je een slecht rapport (*hebben* - tt) **hebt** , maar zo slecht is het nog nooit (*zijn*) **geweest** !' Frank (*knikken* - vt) **knikte** Vader (*zuchten* - vt) **zuchtte** en (*melden* - vt) **meldde** : 'Dat (*verdienen* - tt) **verdient** straf.' 'Dat (*vinden* - tt) **vind** ik ook, papa!', (*roepen* - vt) **riep** Frank. 'Geen zorgen, ik (*weten* - tt) **weet** wel waar de meester (*wonen* - tt) **woont** '

3 (Zullen - tt) **Zal** ik je eens een groot probleem voorleggen? Er (zijn - tt) **zijn** drie eilanden. Jij (bevinden - tt) **bevindt** je op het eerste eiland. Op het tweede eiland (staan - tt) **staat** een ezel, en op het derde een boom waaraan kokosnoten groeien. Wat (zijn - tt) **is** nu precies het grote probleem? Jij (moeten - tt) **moet** een kokosnoot halen. Eentje is voldoende. Dat (lijken - tt) **lijkt** heel eenvoudig. Je (denken - tt) **denkt** nu: ik (zwemmen - tt) **zwem** gewoon eventjes naar dat eiland. Maar let op! Tussen de eilanden (baden - tt) **baden** ook hongerige krokodillen en jij (beschikken - tt) **beschikt** alleen over een zware zaklamp. Hoe (raken - tt) **raak** je op het derde eiland? Welnu, je (gooien - tt) **gooit** die zware zaklamp in het water. Die lamp (zinken - tt) **zinkt** naar de bodem, dat (staan - tt) **staat** als een paal boven water. Op die paal (gaan - tt) **ga** je zitten wachten tot je een ons (wegen - tt) **weegt** Wanneer het zover is, (meevliegen - tt) **vlieg** je makkelijk **mee** met de wind naar het tweede eiland. Daar (bevinden - tt) **bevindt** zich die ezel. Je (trekken - tt) **trekt** dat dier aan zijn oren. Daardoor (beginnen - tt) **begint** die ezel natuurlijk te balken. Van die balken (maken - tt) **maak** je een vlot. Met dat vlot (varen - tt) **vaar** je naar het derde eiland. (Hebben - tt) **Heb** je nu alles opgelost? Nee, niet helemaal want je (willen - tt) **wil** een kokosnoot pakken, maar dat (lukken - tt) **lukt** je niet. Je (opgeven - tt) **geeft** het **op** , je (gaan - tt) **gaat** dus bij de pakken neerzitten. Die pakken (opstapelen - tt) **stapel** je **op** Maar zelfs wanneer je op die pakken (kruipen - tt) **kruipt** , (kunnen - tt) **kun** je net niet bij de kokosnoot. Weer (willen - tt) **wil** je het opgeven, dus (neergooien - tt) **gooi** je het bijltje erbij **neer** Dat bijltje (opraperen) **raap** je dan weer **op** en je (afhakken - tt) **hakt** er een kokosnoot mee **af** Met het vlot (zeilen - tt) **zeil** je terug naar het eerste eiland. En klaar (zijn - tt) **is** Kees! Eenvoudig, nietwaar?

1 Kevin en Tim (*zijn - tt*) **zijn** dikke vrienden.
 Elke zaterdag (*gaan*) **gaan** ze samen op stap. Dan
 (*vertellen*) **vertelt** Kevin honderduit en (*luisteren*)
 luistert Tim naar zijn vriend. Vandaag (*schrikken*)
 schrikt Tim wanneer Kevin hem (*meedelen*)
 meedeelt : 'Ik (*gaan*) **ga** een geit
 kopen!' 'Je (*gaan*) **gaat** wát kopen? Een geit?!
 En je (*wonen*) **woont** op een flat!'
 Kevin (*schaterlachen*) **schaterlacht** en (*melden*)
 meldt : 'In de zomer (*zetten*) **zet**
 ik dat beest toch gewoon op het balkon.'
 Tim (*nadenken*) **denkt na** Hij (*vinden*)
 vindt het maar niks voor die geit.
 'En wat (*gebeuren*) **gebeurt** er in
 de winter met dat dier?'
 Kevin (*ophalen*) **haalt**
 zijn schouders **op** :
 'Dan (*binnenlaten*) **laat**
 ik het beestje gewoon **binnen** '
 'En de stank dan?', (*snuiven*) **snuift** Tim.
 Kevin (*brullen*) **brult** : 'O, daar (*moeten*)
 moet die geit maar aan wennen!'

2 Rani heeft de spiksplinternieuwe auto
 van Gert-Jan een avondje (*lenen*)
 geleend Wanneer ze
 (*thuiskomen*) **thuiskomt** ,
 (*vragen*) **vraagt** Gert-Jan:
 'En, (*vinden*) **vind** je het
 geen lekker karretje?' Rani (*mompelen*)
 mompelt : 'Nou... Gert-Jan, ik
 (*brengen*) **breng** goed
 nieuws, maar ik (*hebben*)
 heb ook slecht nieuws.'
 Gert-Jan (*aankijken*) **kijkt**
 haar argwanend **aan** en
 (*informer*) **informeert** :
 'Welk nieuws? (*Beginnen*)
 Begin maar met het goede.'
 Rani (*vertellen*) **vertelt**
 nerveus: 'Nou, Gert-Jan, die airbags van
 je nieuwe auto (*doen*)
 doen het echt prima, hoor!'

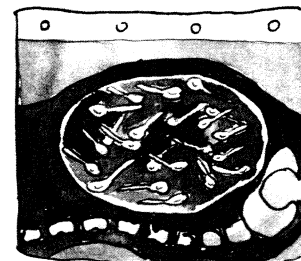

3 Twee kippen (*paraderen - vt*)
 ...**paradeerden**... in het kippenhok.
 'Ik (*zijn - tt*) ...**ben**... ziek',
 (*vertellen - vt*) ...**vertelde**...
 de ene kip.
 'Oei, (*zijn - tt*) ...**is**... het
 een ernstige ziekte?', (*vragen - vt*)
 ...**vroeg**... de andere bezorgd.
 De eerste kip (*ophalen - vt*)
 ...**haalde**... haar vleugels
 ...**op**... en (*kakelen - vt*)
 ...**kakelde**... : 'Ik (*weten - tt*)
 ...**weet**... het niet, maar ik heb
 vannacht zulke hoge koorts (*hebben*)
 ...**gehad**... dat ik daarnet een
 gekookt ei heb (*leggen*)
 ...**gelegd**... '

4 Slager Ben Houwer (*uithalen - tt*) ...**haalt**... altijd
 grapjes ...**uit**... met zijn klanten. Hij heeft kleine
 Gary al enkele malen flink (*beethebben*) ...**beetgehad**..., en
 die (*zinnen*) ...**zint**... nu op wraak. Vandaag (*worden*)
 ...**wordt**... het Gary's dagje. Hij (*moeten - tt*)
 ...**moet**... van zijn moeder naar de slager en
 is vastbesloten om Ben een flinke poets te bakken.
 Nadat drie vrouwen allerlei lekkers hebben (*kopen*)
 ...**gekocht**..., is het eindelijk Gary's beurt.
 'Hoi, jongeman, je hoofd (*hebben - tt*) ...**heeft**...
 weer de kleur van vers gehakt', (*spotten - tt*) ...**spot**...
 Ben Houwer. Hij (*knipogen - tt*) ...**knipoogt**... naar de twee
 klanten die na Gary de winkel zijn (*binnenkomen*)
binnengekomen. Gary (*slikken - tt*) ...**slikt**...
 even en (*bestellen - tt*) ...**bestelt**... gerookte ham.
 'Nog iets?'
 'Hm', (*grommen - tt*) ...**gromt**... Gary,
 'hebt u varkenspootjes?'
 'Ja, natuurlijk!', (*uitroepen - tt*) ...**roept**...
 de slager triomfantelijk ...**uit**...
 'Tja', (*zeggen - tt*) ...**zegt**... Garry luid,
 'dan (*zullen - tt*) ...**zult**... u wel moeilijk lopen...'

1 Wieteke heeft gisteren in het ziekenhuis een aantal onderzoeken (hebben) **gehad** .
 Daar hebben de dokters haar al (zeggen) **gezegd** dat ze wellicht (opereren) **geopereerd** moet worden. Vandaag (mogen) **mag** ze bij dokter Wouter langs voor de resultaten van alle tests. De dokter (aankijken) **kijkt** Wieteke ernstig **aan** en (zeggen) **zegt** : 'U (worden) **wordt** deze week nog (opereren) **geopereerd** . Het (zijn) **is** dringend. (Weten) **Weet** u wat we in uw maag (vinden) **gevonden** hebben?' Wietekes gezicht (worden) **wordt** krijtwit. Ze (schudden) **schudt** het hoofd. 'In uw maag (zitten) **zitten** wel vierentwintig theelepels!'

Wieteke (ophalen) **haalt** haar schouders **op** en (fluisteren) **fluistert** : 'Natuurlijk, dokter Wouter, natuurlijk! Dat (zijn - vt) **was** toch uw eigen voorschrift: driemaal per dag een theelepel!'

2 Chantal (zullen - vt) **zou** met haar moeder ganzenbord gaan spelen. Die heeft het haar (beloven) **beloofd** , dus (ophouden - tt) **houdt** Chantal niet **op** met zeuren tot moeder haar belofte heeft (houden) **gehouden** . Wanneer ze met haar moeder bij het ganzenbord heeft (plaatsnemen) **plaatsgenomen** , (vastpakken - tt) **pakt** Chantal de dobbelsteen **vast** en (gooien - tt) **gooit** hem loeihard tegen het plafond. Moeder (schrikken - tt) **schrikt** en (roepen - tt) **roept** : 'Maar kind, waarom (doen - tt) **doe** je dat?!' Chantal (antwoorden - tt) **antwoordt** : 'Het (staan - tt) **staat** in de spelregels, mam: wie het hoogst (gooien - tt) **gooit** , (mogen - tt) **mag** beginnen.'

3 Een man (*binnenkomen* - vt)kwam..... Café Dorpsgezichtbinnen..... . Hij (*rondkijken* - vt)keek rond..... , (*zeggen* - vt)zei..... iedereen gedag, (*bestellen* - vt)bestelde..... een biertje en (*meedelen* - vt)deelde mee..... : ‘(*Geven* - tt)Geef..... die man met dat hoedje er ook maar een.’ Toen de glazen (*leegdrinken*) leeggedronken waren, (*vragen* - vt)vroeg..... de gulle man weer een pilsje, en weer (*melden* - vt)meldde..... hij: ‘(*Bezorgen* - tt)Bezorg..... die kerel met dat hoedje er ook maar weer een.’ Toen de biertjes weer bijna (*opdrinken*) opgedronken waren, (*vragen* - vt)vroeg..... degene naast de man met het hoedje: ‘(*Mogen* - tt)Mag..... ik je hoedje even lenen?’ De man met het hoedje (*antwoorden* - vt)antwoordde..... vriendelijk: ‘Geen probleem.’ Even later (*bestellen* - vt)bestelde..... de gulle man opnieuw bier. Hij (*roepen* - vt)riep..... : ‘Geef iedereen maar een pilsje, behalve die man met dat hoedje, want die heeft er al twee (*hebben*)gehad..... !’

4 Moeder (*hebben* - vt)had..... tegen Chantal (*zeggen*)gezegd..... : ‘Als ik straks een paar dagen op zakenreis (*zijn* - tt)ben..... , (*moeten* - tt)moet..... jij elke dag de eieren uit het kippenhok halen. Je (*noteren* - tt)noteert..... dan op elk ei wanneer het (*leggen*)gelegd..... is. Heb je dat goed (*begrijpen*)begrepen..... , Chantal?’ Het meisje had overtuigend (*knikken*)geknikt..... . Wanneer moeder een paar dagen later (*thuiskomen*)thuiskomt..... , (*zien*)ziet..... ze een mandje met eieren op het aanrecht (*staan*)staan..... . Op elk ei is in keurige letters (*schrijven*)geschreven..... : vandaag.

① Oscar, Serge, Ali en Lech (*kaartspelen - tt*) **spelen kaart**..... in hun stamcafé waar het haardvuur gezellig (*branden - tt*) **brandt**..... . Opeens (*roepen - tt*) **roept**..... Serge: 'Ik (*stoppen*) **stop**..... ermee, want iemand (*spelen - tt*) **speelt**..... vals!' Ali (*bestuderen - tt*) **bestudeert**..... Serges gezicht en (*vragen - tt*) **vraagt**..... :
 'Hoe (*weten - tt*) **weet**..... jij dat?'
 Serge (*brullen - tt*) **brult**..... : 'Ik weet dat héél zeker, want ik (*hebben - vt*) **had**..... een joker in mijn rechtersok (*stoppen*) **gestopt**..... , en die kaart is nu (*verdwijnen*) **verdwenen**..... !'

② Op de kraamafdeling van het ziekenhuis (*liggen - tt*) **liggen**..... Wendy en Kasper, twee baby's. Wanneer Wendy (*huilen - tt*) **huilt**..... , (*beginnen - tt*) **begint**..... Kasper ook. Wanneer Kasper (*voeden*) **gevoed**..... wordt, (*zeuren - tt*) **zeurt**..... Wendy om een fles. En wanneer er niemand in de buurt (*rondlopen - tt*) **rondloopt**..... , (*keuvelen - tt*) **keuvelen**..... ze gezellig over ditjes en datjes. Vandaag (*fluisteren*) **fluistert**..... Kasper: 'Hé, Wendy, ik (*kunnen*) **kan**..... je bewijzen dat ik een jongetje (*zijn*) **ben**..... .'

'O ja?'

'Ja. (*Zullen*) **Zal**..... ik dat doen?'

Wendy (*goedvinden*) **vindt**..... dat wel **goed**..... . Ze is erg benieuwd.

'Oké', (*smiespelen*) **smiespelt**..... Kasper, 'als de verpleegster weg (*zijn*) **is**..... , (*zullen*) **zal**..... ik het bewijs tonen.'

Wanneer even later de verpleegster (*vertrekken*) **vertrokken**..... is,

(*trekken*) **trekt**..... Kasper zijn lakentje heel langzaam, beetje bij beetje, naar beneden,

en (*zeggen*) **zegt**..... : 'Kijk Wendy, ik (*dragen*) **draag**..... blauwe sokjes!'

3 Wanneer Marino een tijdje heeft (*rondwandelen*)
rondgewandeld in een warenhuis, (*moeten - tt*)
moet hij op een bepaald moment plassen.
 Als hij bij de toiletten (*komen*) *gekomen* is,
 (*lezen*) *leest* hij op een bordje: *wc: 20 eurocent*
 Marino (*gooien*) *gooit* braaf een muntstuk van
 twintig cent in het schaalpje en (*doorlopen*) *loopt door*.
 Pas na twee uur (*komen*) *komt* hij eindelijk weer
 naar buiten. Hij (*hebben*) *heeft* een wc in zijn
 armen.
 De toiletjuffrouw (*aanstaren*) *staart*
 hem ongelovig *aan*.
 Marino (*merken*) *merkt* het
 en hij (*uitleggen*) *legt* aan de dame
uit: 'Poeh, het (*zijn - vt*) *was*
 echt wel zwaar werk om die wc met mijn blote handen los te
 wrikken, maar voor 20 eurocent (*kunnen - vt*) *kon*
 ik hem toch echt niet laten staan!'

4 In een malse groene weide
 (*grazen - vt*) *graasden* twee
 paarden. Op een dag (*zijn - vt*)
waren ze erg boos op elkaar.
 Het ene paard (*meesmuilen - vt*)
meesmuilde: 'Ik (*opstaan - tt*)
sta morgen héél vroeg
op, en dan
 (*schrijven - tt*) *schrijf*
 ik Ezel op je deur.'
 Het andere paard (*nadenken - vt*)
dacht even goed
na en (*hinniken - vt*)
hinnikte:
 'Dan (*opstaan - tt*) *sta*
 ik nóg vroeger *op* en
 (*afvegen - tt*) *veeg* ik het
 er weer *af*!'

Hoe ver ben je al? _____

